

Obsah

AKTUALITY

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR.....	2
Evidenční záznamy o účasti na KPV v roce 2012	3
Nabídka vzdělávacích akcí na druhé pololetí 2013.....	3
Konference a oslavy 20. výročí založení Komory auditorů ČR.....	4
Pozměňovací návrh ke čtvrté a sedmé účetní směrnici EU.....	5
Letošní seminář Národní účetní rady se bude konat 6. prosince 2013	5

TÉMA ČÍSLA – SERVISNÍ CENTRA

Outsourcing a centra sdílených služeb (Ladislav Mejzlík)	6
Rozhovor se Stanislavem Petříkem Důležitá je reakce na změny a na potřeby vedení firmy.....	8
Audit v prostředí center sdílených služeb (Václav Moll)	9
Klíčovou roli při optimalizaci procesů v centru sdílených služeb hrají kontrolní mechanismy (Antonín Hamřík, Tomáš Dvořák)	14
Test na anglické výrazy (Petr Vácha)	16

NA POMOC AUDITORŮM

Dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu	18
Auditoři auditorů (nevažně vážný příspěvek ke kontrole kvality auditorské činnosti) (Daniel Štirský).....	19

Z KOORDINAČNÍHO VÝBORU PRO DANĚ

Náklady spojené se získáním investiční dotace (Otakar Machala, Jiří Nesrovnal)	24
---	----

ZE ZAHRANIČÍ

36. Kongres Evropské účetní asociace se konal v Paříži (Ladislav Mejzlík).....	26
---	----

LIDÉ A FIRMY	28
--------------------	----

e-příloha Auditor 5/2013

OBSAH

- Zaznamenali jsme

Toto číslo vyšlo **6. 6. 2013**
Uzávěrka pro příjem podkladů
pro další číslo je **10. 6. 2013**

Role Komory auditorů v oblasti metodiky účetnictví

Petr Vácha

Mohlo by se zdát, že role metodiky účetnictví není nic, co by mělo být doménou Komory auditorů. Role hlavního účetního regulátora a vydávání předpisů leží na Ministerstvu financí a Komora auditorů či jiná profesní organizace nemá v oblasti metodiky účetnictví žádnou normotvornou roli. Její role je spíše neformální. A přesto je velmi důležitá, neboť dokáže pomoci tvorbě neformálních či formálních, ačkoliv právně nevyhmatelných, názorů na řadu sporných otázek, a tím pomáhá tvořit neformální regulaci účetnictví. V našich podmínkách se často stanoviska profesních organizací nepromítají do účetních předpisů přímo, ale při dalších revizích k nim může státní regulátor přihlídnout a není výjimkou, že se tyto profesní názory prosazují do předpisů prostě proto, že jsou kvalitní a řeší oblasti, které jsou v našich předpisech zatím neupravené.

Aktivita Komory auditorů na poli metodiky účetnictví nejsou malé a skoro bych si dovolil říci, že Komora auditorů je jedním z nejvýznamnějších profesních orgánů na poli metodiky účetnictví. Již řadu let funguje její Výbor pro účetní výkaznictví (VÚV, dříve Výbor pro metodiku), který se schází každý měsíc a řeší otázky, které pálí auditory v metodické oblasti, připomínku návrhy

nových účetních a souvisejících předpisů a spolupracuje s metodickými sekcemi ostatních profesních organizací. Kromě řešení metodických problémů se VÚV rovněž snaží o dialog a nabízí pomocnou ruku Ministerstvu financí. Zejména v oblasti účetních dopadů nové redefinice občanského a obchodního práva vidíme prostor, kde by regulátor mohl naslouchat našim názorům. Uvidíme, jak se nám nastavení tohoto dialogu dále bude dařit.

Jednou z klíčových metodických oblastí Komory auditorů i VÚV je účast na práci Národní účetní rady. V rámci Národní účetní rady se zástupci komory a VÚV setkávají i se zástupci Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze, Komory daňových poradců a Svazu účetních. Tyto vzájemné interakce jsou velmi profesně prospěšné a je pro celou účetní a auditorskou obec v České republice přínosné, jakým dělným způsobem všechny čtyři organizace v rámci NÚR spolupracují a že v drtivé řadě problémů a interpretací dokáží najít společnou řeč.

Je příznačné, že tento úvodník píše v době, kdy Komora auditorů aktivně předsedá zasedáním Národní účetní rady a kdy byla na posledním jednání NÚR schválena interpretace, která právě vzešla z našeho Výboru pro účetní výkaznictví. Aktivní účast v NÚR je jednou z priorit současného funkčního období VÚV a myslím, že Komora auditorů

na tomto poli je a může dále být jedním z klíčových členů NÚR vzhledem k tomu, že sdružuje odborníky z účetní i auditorské praxe. VÚV v poslední době poskytl řadu komentářů k interpretacím NÚR a cenných připomínek vedoucích ke zlepšení kvality projednávaných interpretací a nadále se bude této oblasti věnovat tak, aby přispíval ke zkvalitnění informací pro právovatele účetních závěrek i pro auditory.

VÚV se v poslední době snaží rovněž prohloubit spolupráci zejména s Komorou daňových poradců, a to konkrétně v oblasti stanovisek Koordinačního výboru. I díky svému zástupci na Koordinačním výboru se nám daří získávat příspěvky v předstihu tak, abychom v případě nesouhlasu mohli poskytnout své připomínky alespoň neformálním způsobem.

Důležité je být i aktivní v informování auditorů prostřednictvím časopisu Auditor. Věřím, že jste si všimli, že někteří členové VÚV zpracovali ilustrativní přílohu k účetní závěrce, která byla v e-příloze časopisu Auditor č. 2/2013, a napsali k ní související články. Snažíme se být aktivní na všech stranách a doufám, že aspoň něco z této naší aktivity je pro vás prospěšné.

Já osobně si velmi považuji, že ve VÚV mohou pracovat, neboť v něm jsem obklopen řadou skvělých lidí i odborníků, kteří jsou pro mne na každém jednání velkou inspirací. Mohl bych je jmenovat jednoho po druhém, ale jednak na to zde není prostor a jednak věřím, že většina auditorů ví, jací výborní účetní a auditori v metodickém výboru v minulosti pracovali či nyní pracují.

Pokud jde o metodiku účetnictví, nemohu nezmínit metodické oddělení KA ČR. Mám v životě štěstí na lidi, totéž platí o lidech v metodickém oddělení komory. Jak v minulosti, tak v současnosti pracovali a pracují v metodickém oddělení lidé na svých místech a bez nich bychom jak v našem VÚV, tak v celé komoře nemohli dělat svou práci tak, jak ji děláme. Za to jim všem patří velký dík.

Na závěr mi nezbývá než popřát nám všem do budoucna hodně účetních metodických problémů, neboť jen to je známkou toho, že se v účetnictví stále posunujeme kupředu a neusnuli jsme na navěinech.

Petr Vácha

předseda Výboru pro účetní výkaznictví KA ČR

Ze zasedání Výkonného výboru KA ČR

Výkonný výbor se na svém zasedání, které se uskutečnilo 13. května, zabýval jak standardní agendou, tak aktuálními novinkami z oblasti evropských předpisů a jejich projednávání v jednotlivých komisích Evropského parlamentu (EP). Důležitým bodem jednání byly i informace o průběhu příprav odborné konference a oslav k 20. výročí založení KA ČR.

Výkonný výbor schválil:

- návrh Výboru pro auditorské zkoušky na osvobození žadatelů od dílčí části auditorské zkoušky ve smyslu § 8 odst. 3 zákona o auditorech,
- koncept přípravy podkladů pro uznávání vybraných auditorských zkoušek ze strany ACCA,
- žádost uchazeče (dysgrafika) o vykonání auditorské zkoušky na počítači KA ČR,
- vyhlášení prioritního tématu „Rekodifikace nového občanského zákoníku“,

- pověření prezidia k dokončení Souhrnné zprávy o činnosti DK za rok 2012,
- navržený postup pro vytvoření Příručky pro provádění auditu v anglické verzi.

Výkonný výbor dále projednal:

- materiál Zpráva z prověrky účetnictví, kterou připravila auditorka účetní závěrky KA ČR Olga Němcová
- a vzal na vědomí:
- zprávu Policie ČR k oznámení o zneužití jména a čísla oprávnění auditora,
 - informace z Rady pro veřejný dohled nad auditem,
 - termíny školení před auditorskou zkouškou a termíny zkoušek v roce 2014,
 - informaci z oddělení metodiky o připomínkových řízeních projednávaných na KA ČR,
 - přehled akcí na druhé pololetí roku 2013,

- stanovisko k dotazům auditorů,
- novinky z oblasti evropských předpisů a jejich projednávání v komisích EP,
- aktuality z FEE a EFRAG,
- informace o aktuálním počtu přihlášených na konferenci a oslavy k 20. výročí založení Komory,
- zprávu o přípravě publikace k 20. výročí založení KA ČR,
- plnění rozpočtu KA ČR za I. čtvrtletí roku 2013,
- informace o obsazení volné pozice v oddělení kontroly auditorské činnosti,
- zápisy ze zasedání prezidia, výborů a komisí,
- zprávy ze zahraničních služebních cest,
- zápis ze zasedání NÚR,
- informace z Kárné komise,
- legislativní monitoring.

Jiří Mikyna

ředitel úřadu Komory auditorů ČR

Evidenční záznamy o účasti na KPV v roce 2012

Rádi bychom na tomto místě poděkovali za spolupráci všem auditorům, které jsme v průběhu dubna a května e-mailem upozornili, že nesplnili svoji povinnost vyplývající z vnitřního předpisu pro kontinuální profesní vzdělávání auditorů (dále jen KPV) a nedoručili ve stanoveném termínu (31. ledna 2013) na Komoru auditorů Evidenční záznam o účasti na KPV za rok 2012. Většina na tuto výzvu neprodleně zareagovala, nedostatky byly odstraněny, případně si dotyční auditori s oddělením vzdělávání zkonultovali počty hodin převáděných do dalšího roku 2013.

Ostatní auditory, kteří jsou v uvedeném seznamu, bychom chtěli vyzvat, aby svoji povinnost v oblasti profesního vzdělávání bezodkladně splnili. V případě jakýchkoli dotazů se obraťte na oddělení vzdělávání, kde vám poskytneme potřebné informace.

Iva Julišová
oddělení vzdělávání KA ČR

Seznam auditorů, kteří do uzávěrky tohoto čísla nezaslali Evidenční záznam o účasti na KPV v roce 2012

Příjmení a jméno	Číslo oprávnění
Ing. BAČÍK Miroslav	1199
Mgr. FIALOVÁ Jana	2087
Ing. KARBANOVÁ Blanka	1415
Ing. KAREL Josef	1410
doc. Ing. KAŠKA Josef, DrSc.	1132
Ing. KUPČÁK Václav, CSc.	1721
Ing. MELCROVÁ Zuzana	1938
Ing. ORLÍK František	1480
Ing. PANOVCOVÁ Jitka	1786
Ing. PROCHÁZKA Jaroslav	1568
Ing. SÍTAŘOVÁ Blanka	1753
Ing. TOMÁŠKOVÁ Božena	0805

Nabídka vzdělávacích akcí na druhé pololetí 2013

Součástí tohoto čísla časopisu Auditor je samostatná příloha s nabídkou vzdělávacích akcí na druhé pololetí 2013.

Semináře financované prostřednictvím dotací

Projekt „Technická asistence v oblasti finančního výkaznictví programu česko-švýcarské spolupráce“ bude ve druhém pololetí tematicky pokračovat řadou **nových témat**. Všechna školení budou jednodenní, šestihodinová. Školení budou probíhat v Praze, v Brně a v Ostravě a budou opět s limitovanou kapacitou.

Opakování semináře z prvního pololetí 2013:

- Zpráva auditora – vybraná problematika

Nová témata seminářů:

- Zakázky jiné než audit
- Vnitřní kontroly
- Audit účetní závěrky sestavené dle IFRS
- Audit konsolidované účetní závěrky
- Audit pro nepodnikatelské subjekty

Vzhledem k počtu termínů těchto seminářů, administrativní náročnosti a stanoveným podmínkám tohoto projektu, budou termíny včetně organizačních pokynů **opět zveřejněny dodatečně**. Sledujte prosím, v případě zájmu, aktuální informace, průběžně zveřejňované na internetových stránkách komory www.kacr.cz.

Nový občanský zákoník a zákon o obchodních korporacích

Ve druhém pololetí 2013 v rámci procesu rekodifikace českého soukromého práva pokračujeme ve spolupráci s JUDr. Petrem Čechem těmito semináři:

Nový občanský zákoník – závazkové a smluvní právo

- nová terminologie v oblasti závazkového práva,
- kogentnost vs. dispozitivnost nové úpravy,
- typy závazkových vztahů dle povahy účastníků,
- nová úprava vzniku smluv,

- vybrané nové instituty obecného práva závazkového,
- vybrané změny ve stávajících institutech obecného práva závazkového,
- revoluce v úpravě náhrady škody,
- revoluce v úpravě bezdůvodného obohacení,
- přechodná ustanovení k novému závazkovému právu.

Rekodifikace práva společností – novinky v úpravě s.r.o. a a.s.

- změny plynoucí z občanského zákoníku,
- změny plynoucí z obecné části zákona o obchodních korporacích,
- hlavní změny týkající se s.r.o.,
- hlavní změny týkající se a.s.

Součástí nabídky jsou také semináře určené především pro uchazeče o vykonání auditorské zkoušky. Těchto školení se mohou účastnit také auditori s účastí započítávanou do KPV.

E-learning

Kromě prezenčních seminářů máte i nadále možnost využít naší nabídky e-learningových kurzů. Od října 2013 pro vás připravujeme nový e-learningový kurz „Kurzové rozdíly, cenné papíry a deriváty“.

Světlana Koktová
oddělení vzdělávání KA ČR

Konference a oslavy 20. výročí založení Komory auditorů ČR

Oslavy 20. výročí založení Komory auditorů se rychle blíží, proto si dovoluujeme znovu připomenout některé důležité informace.

Ve čtvrtek 13. června v 10 hod. dopoledne začíná v Kongresovém centru České národní banky na Senovážném náměstí 30 konference na téma „Dvacet let auditorské profese v ČR“. Konference proběhne formou tří hodinových panelů a diskusí. K jednotlivým tématům vystoupí kromě zástupců komory zajímaví hosté, např. I. náměstek ministra financí Ladislav Minčíč, viceguvernér ČNB Vladimír Tomšík, prezident Rady pro veřejný dohled nad auditem Jiří Rusnok, zastupující prezident FEE Petr Kříž a další. Konference by měla být ukončena kolem 16 hod.

Slavnostní večer ve Smetanově síni Obecního domu bude zahájen přibližně v 18.45 hod. prezidentem Komory Petrem Šobotníkem. Následovat bude koncert Ondřeje Havelky a jeho Melody Makers v rytmu swingu. Kolem osmé hodiny bude v přílehlých prostorách připraveno pohoštění ve formě rautu. Ve Sladkovského sále se poté všichni mohou těšit na vystoupení slovenské skupiny The Backwards, nejlepšího světového revivalu Beatles. Ukončení večera je plánováno na jedenáctou hodinu večerní.

Vstupenky na slavnostní večer byly auditorům rozslány poštou ve druhé polovině května. Pokud je ně-

kdo nedostal, kontaktujte, prosím, Kateřinu Sikorovou, tel. 221 602 407, e-mail: sikorova@kacr.cz.

Podrobnější informace o konferenci i slavnostním večeru jsou také uvedeny na webových stránkách komory www.kacr.cz.

Komora auditorů připravila k příležitosti 20. výročí CD s kronikou, která zachycuje události od počátku historie komory do konce roku 2012 a je součástí tohoto čísla časopisu.

Pozn.: V Obecním domě probíhá ve stejný den výstava plakátů Alfonse Muchy ze sbírky Ivana Lendla. Výstava probíhá formou komentované prohlídky, která trvá přibližně hodinu. Běžná cena vstupného je 180 Kč, pro skupiny min. 11 osob je snížená cena vstupného 130 Kč. Pokud budete mít zájem o individuální návštěvu této výstavy, přijďte prosím s dostatečným časovým předstihem před zahájením oslav.

Jana Kolouchová
oddělení vnějších vztahů KA ČR

Pozměňovací návrh ke čtvrté a sedmé účetní směrnici EU

Evropská komise vypracovala návrh na doplnění 4. a 7. účetní směrnice v oblasti zveřejňování nefinančních informací vybranými velkými společnostmi a skupinami. Tento návrh je podporován Federací evropských účetních (FEE), která se danou problematikou zabývá, například i ve spolupráci s Transparency International.

Z průzkumu provedeného útvary Evropské komise je zřejmé, že u akcionářů a dalších zúčastněných stran roste zájem o doplňující informace k finančním výkazům. Průzkum rovněž ukázal, že existují dvě skupiny údajů, které jsou obecně považovány za nedostatečně prezentované a zveřejňované – jde o nefinanční informace a údaje o rozmanitosti v představenstvech společností. Mezi nefinanční informace jsou

obvykle řazeny ekologické a společenské údaje.

V případě přijetí návrhu by směrnice ukládala povinnost vybraným velkým společnostem a skupinám (s počtem zaměstnanců vyšším než 500) zveřejňovat ve výroční zprávě nefinanční informace o svém přístupu k záležitostem životního prostředí, společenským a zaměstnaneckým otázkám, lidským právům, k boji proti korupci a podplácení. Je očekáváno, že společnosti kótované na burze budou ve svých prohlášeních o správě a řízení společnosti uvádět informace o věkovém složení, národnosti, pohlaví, vzdělání a profesních zkušenostech členů svých představenstev.

Evropská komise předpokládá, že implementované změny by platily v režimu „comply or explain“ – dodržuj nebo vysvětli, přičemž

povinným subjektům by byla ponechána poměrně velká volnost ve způsobu a rozsahu zveřejňovaných informací.

V případě přijetí návrhu je předpokládáno, že poprvé by společnostmi musely uloženou povinnost splnit v roce 2017.

Dagmar Palková
oddělení metodiky KA ČR

Letošní seminář Národní účetní rady se bude konat 6. prosince 2013

Tak jako již poslední tři roky, bude i v letošním roce pořádat Národní účetní rada (NÚR) svůj odborný seminář, na kterém širokou odbornou veřejnost seznamuje s novými interpretacemi českých účetních předpisů, které připravuje, a na němž rovněž vystupují významné osobnosti v oblasti účetnictví, daní a auditingu. Minulého ročníku semináře se s pozitivním ohlasem zúčastnilo téměř 200 účastníků.

Oproti obvyklému jarnímu termínu se NÚR rozhodla přesunout datum konání semináře na pátek 6. prosince 2013, aby bylo možno do programu zahrnout nejnovější interpretace, které jsou aktuálně v procesu schvalování, a aby bylo možno přizvat odborníky, kteří se budou věnovat aktuálnímu tématu, jímž je vliv rekodifikace obchodního a občanského práva na účetnictví. Kromě zástupců členských organizací v Národní účetní radě přislíbili svá vystoupení první náměstek ministra financí Ladislav Minčíč (aktuální problémy regulace účetnictví a daní) a soudce Nejvyššího správního soudu Karel Šimka (účetnictví v judikátech NSS).

Seminář se opět uskuteční ve Vencovského aule Vysoké školy ekonomické v Praze (nám. W. Churchilla 4, Praha 3), a to v době od 9 do 16 hodin. Seminář se bude konat za obvyklých podmínek tak, jako tomu bylo i v minulých letech. Semináře se tedy budou moci zúčastnit za zvýhodněnou cenu pracovníci státní správy a za registrační poplatek studenti. Organizačním zajištěním semináře a přijímáním přihlášek bude opět pověřena Komora daňových poradců ČR.

Podrobnější informace k programu, cenám a přihlašování naleznete na webových stránkách NÚR (www.nur.cz), jakmile budou k dispozici, a rovněž v příštím čísle časopisu Auditor.

-MeL-

Outsourcing a centra sdílených služeb

Ladislav Mejzlík

Outsourcing

Outsourcing je optimalizací podnikových procesů a představuje přemístění vybraných činností podniku realizovaných dosud vlastními silami na externí organizaci. Originální anglický termín „outsourcing“ vznikl spojením tří anglických slov: „OUTside reSOURCEce usING“ a znamená tedy doslova „využívání vnějších zdrojů“.

Oproti prostému nákupu externích služeb nebo produktů se jedná o dlouhodobý smluvní vztah a vyšší míru přenesení kontroly, rizik a odpovědnosti nad danými aktivitami. Prapočátky myšlenky, že specializace vede k vyšší produktivitě, lze nalézt již v pracích Adama Smithe v jeho knize Bohatství národů z 18. století, avšak termín outsourcing se objevil až v druhé polovině 20. století.

Za jednoho z průkopníků outsourcingu je považován bývalý obchodník společnosti IBM Ros Perot, který po odchodu od IBM založil vlastní společnost EDS, jež začala poskytovat nejen služby datových center, ale nabízela také komplexní převzetí částí informačních systémů společností. Úspěšná společnost byla v roce 2008 koupena a začleněna do skupiny Hewlett-Packard za necelých 14 miliard dolarů.

Za historický přelom v rozvoji outsourcingu se považuje outsourcing celého informačního systému společnosti Kodak v roce 1989, který odstartoval období hromadného využívání outsourcingu ve světě.

Využívání outsourcingu má řadu důsledků, výhod, ale i rizik, které jsou relativně podrobně popsány v dostupné literatuře. Obecně lze říci, že hlavním důvodem k outsourcingu jsou ekonomické úspory a strategické výhody. Míra těchto důvodů je samozřejmě závislá na konkrétní oblasti a na podmínkách a zvyklostech, které panují v daném podniku a dané zemi. Významnou roli hraje také regulace dané oblasti poskytovaných služeb.

Nejčastěji outsourcované procesy v roce 2004

Oblast	Anglie (%)	Francie (%)	Německo (%)	Belgie (%)	Nizozemí (%)
Účetnictví	20	3	6	0	7
Personální agenda	13	3	3	8	3
Informační technologie	43	33	13	35	10
Řízení řetězce dodávky	20	3	19	13	17
Vývoj a inovace	27	3	3	3	13
Mzdová agenda	>40	13	6	50	50

Zdroj: <http://www.systemonline.cz/clanky/neduvera-k-outsourcingu-je-draha.htm>

Kromě výhod outsourcingu přináší přenesení podnikových aktivit na dodavatelskou společnost nepochybně také nová rizika a nevýhody. V mnoha případech je takové rozhodnutí téměř nevratné, protože společnost ztrácí kontrolu nad danou činností, včetně kvalifikace a dovedností vlastních pracovníků a vybavení nezbytného k provádění činnosti vlastními zdroji. Neopomenutelné je také riziko úniku informací a riziko selhání dodavatele či soudních sporů.

Nevýhody outsourcingu

	Outsourcing	Vlastní zdroje
Nevýhody outsourcingu	Ztráta kontroly nad průběhem procesu	Odpovědnost za proces a jeho řízení
	Nevratnost rozhodnutí bez vysokých nákladů	Nutnost investičních výdajů
	Rizika poskytovatele (včetně jeho krachu) a nízké úrovně služeb	Riziko stagnace
	Vysoké riziko úniku interních informací	
	Ztráta kvalifikovaného personálu	
	Riziko právních sporů	

Zdroj: Dvořáček J., Tjll L., *Outsourcing a offshoring podnikatelských činností*, C.H.Beck, Praha 2010, str. 31

Centra sdílených služeb (SSC)

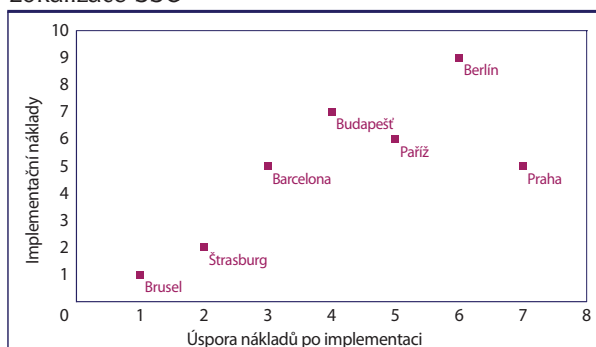
V průběhu vývoje postoupil outsourcing do dalšího stádia tím, že se společnosti snažily posílit jeho výhody a zároveň minimalizovat jeho rizika tím, že své aktivity nevyčleňovaly do nezávislé externí firmy, ale centralizovaly provádění specializovaných činností do dceřiných společností, jež byly za tímto účelem založeny v rámci dané skupiny firem. Pro tyto společnosti se vžil pojem „centrum sdílených služeb“ (Shared Service Center).

Kolébkou SSC jsou stejně jako v případě outsourcingu USA. Za jednoho ze zakladatelů tohoto konceptu je označován Greg Hackett, který v roce 1991 založil společnost The Hackett Group a je spojován i s jinými moderními přístupy ve zkvalitňování podnikových procesů, jako je například „benchmarking“. Průkopníci v oblasti center sdílených služeb byly společnosti Ford Motor Company a General Electric, které jako jedny z prvních vybudovaly SSC orientované na účetnictví a finance podniku.

Umístění SSC

Model SSC se velmi rychle celosvětově rozšířil zejména u globálních společností působících po celém světě a začal využívat nejen výhody klasického outsourcingu dané specializací a centralizací provádění dané činnosti, ale také konkurenční výhody dané umístěním centra sdílených služeb do států a míst s kvalifikovanou, ale levnou pracovní silou nebo daňovými či jinými výhodami. Typickými lokalitami pro SSC se tak staly asijské země (Indie) nebo země východní Evropy (ČR).

Lokalizace SSC

Zdroj: Bangemann, Tom Olavi. *Shared services in finance and accounting*. Burlington, VT: Gower, 2005

Na základě průzkumu „Tholons Top 100 outsourcing cities 2012“ bylo zveřejněno 10 nejlepších míst pro outsourcing a umístění SSC ve střední Evropě:

1. Krakov (Polsko)
2. Praha (ČR)
3. Budapešť (Maďarsko)
4. Brno (ČR)
5. Sankt Petěrburg (Rusko)
6. Varšava (Polsko)
7. Bukurešť (Rumunsko)
8. Moskva (Rusko)
9. Bratislava (Slovensko)
10. Sofia (Bulharsko)

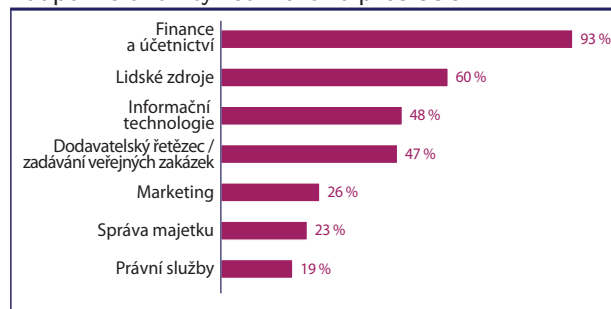
Investiční klima pro servisní centra je v ČR velmi příznivé. Technologická a strategická centra služeb mohou získat podporu ve formě investiční pobídky od organizace CzechInvest. Prognózy vývoje v oblasti servisních center v České republice jsou stále pozitivní. V roce 2010 vzniklo v ČR necelých 30 SSC, v roce 2011 jich bylo okolo 15. Objem investic vynaložených na výstavbu nových SSC v ČR byl nejvyšší v roce 2005 a 2008. V roce 2011 sice investice do zřízení nových SSC stagnovaly, ale i přesto bylo vytvořeno v rámci SSC okolo 1500 nových pracovních míst. V současné době v ČR převládají projekty SSC a projekty z oblasti IT nad realizací záměrů budování výrobních společností. ČR je a bude dle průzkumů pro investory i v budoucnosti atraktivní lokalitou ke zřizování servisních center s přihlédnutím k pomalu stoupajícím mzdovým nákladům. Kvůli disproporcím na trhu pracovní síly

souvisejících s nedostatkem kvalifikovaných pracovníků budou firmy nuceny vynakládat vyšší náklady na získávání pracovníků a jejich udržení. Tímto bezesporu bude docházet k prodloužení implementačních fází projektů SSC (viz Vaníčková, Lucie: Účetní servisní centra a hodnocení jejich výkonnosti. Diplomová práce VŠE v Praze, 2012).

V počátcích outsourcingu a konceptu SSC vedly mezi vyčleňovanými činnostmi informační technologie. V současnosti však výsledky globálního výzkumu společnosti Deloitte ukazují jednoznačnou dominanci financí a účetnictví, které společnosti nejčastěji vyčleňují do SSC:

Podpůrné aktivity realizované přes SSC

Zdroj: Deloitte: 2011 Global shared services survey.

Zavedení center sdílených služeb přináší samozřejmě i rizika (viz Schwarz, Gary: *Shared Service Center*. Harvard University, 2007), která je možné zařadit do několika skupin:

- finanční riziko (chyby v odhadech počátečních nákladů a následných úspor),
- procesní riziko (snížení flexibility a kvality vyčleňovaných podnikových procesů),
- zaměstnanecké riziko (rozdílné motivace, odpor ke změnám, ztráta know-how),
- katastrofické riziko (přírodní katastrofy, politické a regulační změny, terorismus).

Schopnost managementu identifikovat hrozící rizika je krokem k jejich úspěšné eliminaci, jejich předcházení či jejich řízení. Specifickými okolnostmi auditu v prostředí SSC se zabývá samostatný článek v tomto čísle časopisu Auditor.

Ladislav Mejzlík

Doc. Ing. Ladislav Mejzlík, Ph.D. je vedoucím katedry finančního účetnictví a auditingu Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze. Absolvoval obor ekonomické informace a kontrola na VŠE v Praze. V roce 2010 byl zvolen prvním viceprezidentem Komory auditorů ČR a jmenován předsedou Výboru pro vnější vztahy KA ČR. Je členem vědecké rady Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze a odborně se zaměřuje na IFRS a využití ICT v účetnictví a auditingu. Je členem European Accounting Association, kde v letech 2004 – 2010 zastupoval ČR.

Rozhovor se Stanislavem Petříkem, vedoucím oddělení účetních služeb ve společnosti Ernst & Young

Důležitá je reakce na změny a na potřeby vedení firmy

V minulosti jste působil v prostředí středisek sdílených služeb, můžete krátce popsat, co tato střediska jsou a jak fungují?

Střediska sdílených služeb (SSC) jsou centra odborné kompetence, do kterých firmy sdružují některé své podnikové funkce, které nejsou hlavní činností firmy. Typicky se jedná o podpůrné činnosti, jako jsou například finance, zpracování mezd, správa počítačů a počítačových sítí (IT), doprava a logistika, v některých případech i personální oblasti apod. Účelem těchto center je sdružit výkon jednotlivých podpůrných činností pro více společností ve skupině, a to ať už tuzemských nebo zahraničních.

Jaký je rozdíl mezi SSC a outsourcingem?

V případě outsourcingu se jedná o zajištění funkce třetí stranou, tedy externí nezávislou firmou, většinou s velkou odbornou způsobilostí. Poskytovatel služby je dodavatelem, který je motivován snahou o vytvoření zisku při dodání služeb ve sjednaném rozsahu a kvalitě.

V případě SSC se jedná o interní funkci, kdy SSC je částí celé skupiny a účelem není dosažení zisku, ale zajištění efektivního, bezproblémového a správného chodu příslušné funkce. SSC je pak nákladovým střediskem a je jen na rozhodnutí mateřské firmy jako zřizovatele, jakým způsobem bude alokovat náklady spojené s fungováním SSC na jednotlivé obsluhované společnosti ve skupině.

Jaké mohou být výhody středisek sdílených služeb?

Výhod u středisek sdílených služeb může být několik. Jedná se zejména o sdružení funkcí na jedno místo, které vede ke zvýšení kompetencí, znalostí a kvalifikace při výkonu této funkce, firmy tak nemusí mít odborníky v každém jednotlivém podniku, ale mohou využít znalostí těchto odborníků pro více společností najednou. Zároveň je v centru vyšší množství kvalifikovaných zaměstnanců, kteří se dokáží vzájemně zastoupit či vypomoci si v případě jednorázového navýšení práce nebo neplánovaných výpadků, což je jedním z velkých rizik zejména u menších společností s malým týmem pro určitou funkci. Další důležitou výhodou je, že dochází ke standardizaci procesů a způsobů zpracování a vykazování napříč skupinou, což vede ke zvýšení kvality a srovnatelnosti dat připravovaných pro vedení firmy či jiné externí uživatele. Sdružením aktivit také může dojít k efektivnějšímu

Ing. Stanislav Petřík

v současné době pracuje jako vedoucí oddělení účetních služeb ve společnosti Ernst & Young. Rozsáhlé zkušenosti s činnostmi středisek sdílených služeb získal několikaletým působením ve funkci finančního kontrolora pro společnost Schneider Logistics

(středisko sdílených služeb) a Exl Service (outsourcingová společnost). Je kvalifikovaným daňovým poradcem.

využití pracovní síly a tím snížení nákladů na výkon příslušné funkce.

Jsou nějaká úskalí, na která je třeba si dát pozor?

Při zakládání center je klíčové správně nastavit a popsat procesy, kterými se bude činnost centra řídit. V případě finančních center se jedná zejména o nastavení toku účetních dokladů, jednotlivých schvalovacích a kontrolních stupňů a správné propojení s businesssem, aby docházelo k předávání kompletních informací pro jednotlivé transakce. Zároveň je třeba správně definovat a komunikovat požadavky na ostatní oddělení firmy, aby bylo jasné, jakou podporu bude SSC potřebovat a vyžadovat (opět se jedná zejména o poskytování informací), a správně nastavit očekávání příjemců a uživatelů zpracovaných dat. To je například sdělení, jak budou vypadat jednotné reporty, jaké informace v nich budou obsaženy, kdy budou publikovány apod. Dalším rizikem je odtržení SSC od hlavních činností firmy, čímž paradoxně může dojít k neschopnosti reagovat na aktuální situaci a potřeby společnosti a tím i k vzniku situace, kdy je vedení firmy nedostatečně nebo nesprávně informováno o výsledcích celé skupiny.

Jak dochází k zajištění odborné způsobilosti při výkonu funkce pro zahraniční lokace?

SSC pokrývající více států v regionu jsou v současné době asi častější variantou než lokální centra pro více

společností pouze z jednoho státu. Pro zajištění mezinárodní správnosti je tedy správné nastavení a popis procesů ještě důležitější. Je nutné totiž popsat nejen samotný případ, ale i legislativu či pravidla, kterými se řídí. V případě financí se jedná např. o posuzování daňové uznatelnosti nákladů, aplikace správných pravidel pro odpočet DPH apod., které se stát od státu liší. Další důležitou součástí je rozdělení aktivit při zpracování do co nejmenších celků, tak aby se omezi-la komplexita zpracovávaných transakcí. Jednoduché záležitosti jsou řešeny na první úrovni zpracování, složitější jsou postupovány na vyšší úroveň k pracovníkům s většími zkušenostmi a znalostmi. Tento přístup pak dovoluje zpracovávat velké množství dat s vysokou přesností. V případě zahraničních aktivit je také klíčové zajištění aktualizace výchozích dat pro jednotlivé země tak, aby SSC bylo schopné reagovat na změny v legislativě dané země. To se většinou řeší

ve spolupráci s různými externími odborníky v dané zemi. Další samostatnou kapitolou ve financích je např. vypořádání se s požadavky na reportování pro účely skupiny dle skupinového standardu a zajištění splnění požadavků na zpracování účetních dat v souladu s legislativou dané země.

Kam se budou dle Vašeho názoru tato střediska posouvat v budoucnosti?

Domnívám se, že v dohledné době můžeme očekávat pokračování trendu převádění aktivit do center sdílených služeb nebo outsourcingovým firmám. Úspěšní ale budou pouze ti, kteří dokážou pružně reagovat na změny legislativy a hlavně na různé momentální potřeby vedení společnosti a poskytovat jim kvalitní a včasné informace pro správné rozhodování.

Rozhovor vedl Petr Vácha

Audit v prostředí center sdílených služeb

Václav Moll

Jako auditoři se stále častěji setkáváme s centry sdílených, resp. účetních služeb (shared service centers – SSC, shared accounting services centers – SAS) nazývaných v terminologii ISA „servisní centra“. Rád bych shrnul některé aspekty auditu v prostředí servisních center a podělil se o zkušenosti v této oblasti.

V českém prostředí není neobvyklé setkat se i při auditu menších společností se servisním centrem ve smyslu ISA 402 – externí společností vedoucí účetnictví, jedná se však o kvalitativně odlišný vztah, než který bude předmětem tohoto článku, neboť u menších společností je „vzdálenost“ mezi účetní jednotkou a externí účetní jednotkou relativně malá, účetní případy nejsou většinou komplexní a běžně existuje i neformální komunikace mezi účetní jednotkou a externí účetní firmou. Během auditu těchto menších společností jsme obvykle schopni „dohlédnout“ na osobu, která transakci iniciovala, a bez větších obtíží se jí dotázat a požádat o vysvětlení. Situace, na které se dále zaměřím, jsou typicky případy velkých korporací, které zásadním způsobem oddělily „původce“ transakce od jejího procesování a zobrazení v účetních knihách, komunikace mezi servisním centrem a společností je více formalizovaná a pro auditora je obtížnější obdržet jiné než formální vysvětlení k jednotlivé transakci.

Sdílené služby – očekávání zřizovatelů

Důvody, proč se zavádějí centra sdílených služeb, jsou v principu dva:

- snížení nákladů,
- sjednocení procesů a zlepšení kontrolního prostředí.

U většiny společností (dle mých zkušeností) převažuje druhý důvod, zejména u společností kótovaných na amerických burzách a podléhajících Sarbanes Oxley Act. Ponechme stranou, jestli se očekávání

Dovolte, abych Vám představil vedoucí našeho sdíleného centra investičního rozhodování.
Kresba: Ivan Svoboda

v podobě snížení nákladů a zlepšení kontrolního prostředí podařilo společností realizovat, pro auditora je důležitý i pohled společností zavádějících servisní centrum na audit, kdy se jejich očekávání analogicky přenášejí i na auditora v naději snížení nákladů a zjednodušení procesu auditu – čeká se, že auditor bude zrcadlit přístup společnosti, tj. že bude většinu rutinních auditních prací také provádět v servisním centru.

Situaci auditora, ve které se typicky nachází v českých podmínkách, můžeme ilustrovat v grafu níže, kdy Dcera CZ provozuje servisní centrum pro region střední Evropy.

V našich podmínkách se můžeme dostat do pozice:

- auditora „CZ“, která je z pohledu získávání důkazních informací k auditu Dcery CZ poměrně komfortní – jako auditor v CZ jsme schopni provést celý audit Dcery CZ, včetně procesů a kontrol v servisním centru. Auditóři ostatních společností budou očekávat, že jako auditor servisní organizace budou moci spoléhat na výstupy naší práce v souladu se standardem ISA 402, tj. že vydáme zprávu „Typu 1“ nebo „Typu 2“ a provedeme případně další testy dle jejich požadavků;
- alternativně můžeme být v pozici auditora „SK“ (auditor uživatelské jednotky) – kde se buďto musíme spoléhat na výstupy auditora „CZ“, nebo provést sami audit relevantní části servisního centra „CZ“ (což může být prakticky obtížně realizovatelné).

Účetní rámec a auditorské standardy

Audit v prostředí servisního centra se obvykle vyznačuje „dvojkolejností“ jak v případě účetního rámce tak auditorských standardů. Obvyklé nastavení je následující.

Servisní centrum primárně účtuje podle požadavků skupiny (např. dle US GAAP) a audit konsolidované účetní závěrky je prováděn jak skupinovými auditory, tak auditory servisního centra pro auditory skupiny dle požadavků např. PCAOB.

Zároveň musí servisní centrum zabezpečit soulad vedení účetnictví se všemi národními standardy

společností v servisním centru – např. německými – a podpořit audit německých auditorů prováděný dle německé úpravy zákona o auditorech „WPO“ (a všech ostatních zemí obsažených v servisním centru).

Práce auditora v servisním centru budou vykonávány s rozdílnou prováděcí významností – dle požadavků auditorů, pro které postupy vykonává (v našem případě skupinový, resp. německý).

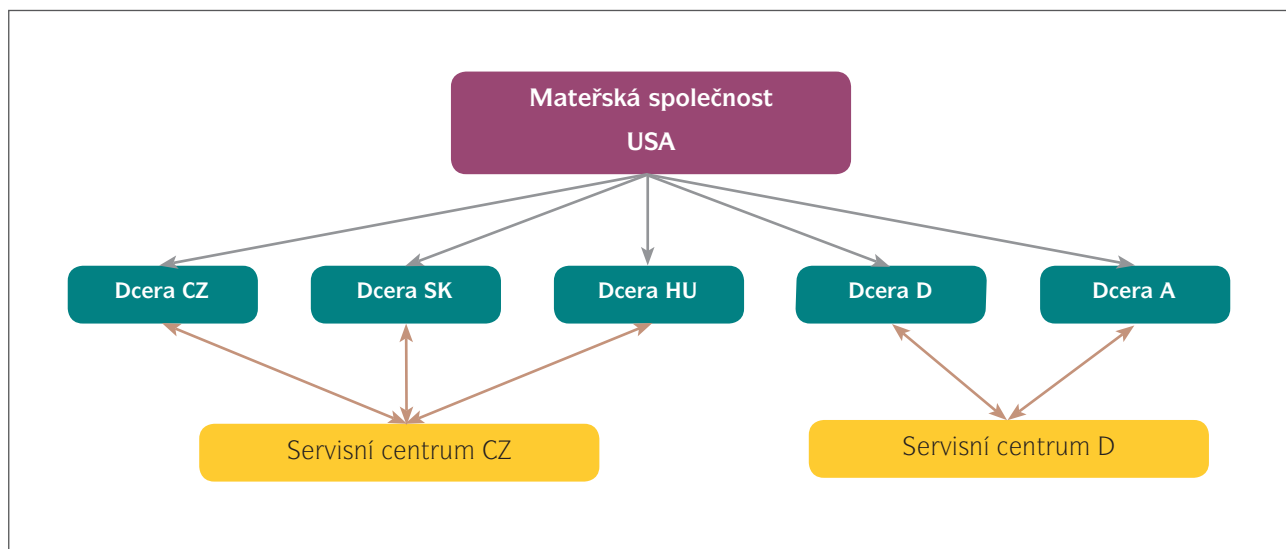
Auditor servisního centra musí nejen dodržovat auditorské standardy ale i nezávislost ve vztahu k uživatelské jednotce, přístup k dokumentaci a formu sdílení některých důkazních informací (např. v návaznosti na zákon o ochraně osobních údajů) dle národních požadavků auditora uživatelské jednotky.

Auditor servisního centra může v principu využít práci interního auditu (ISA 610), pokud mu to ovšem dovolují národní auditorské standardy v zemi uživatelské jednotky.

Plánování auditu

Audit v prostředí servisního centra zahrnuje mezinárodní interakci týmů jak na straně společnosti tak na straně auditora či auditorů. Zcela zásadním předpokladem k provedení auditu je včasná koordinace a komunikace mezi všemi stranami, která by měla pokrývat i následující kritické oblasti:

- detailní porozumění interním procesům auditory jak servisního centra, tak uživatelských jednotek, aby byly jednoznačně definovány části interních procesů, které bude krýt práce auditora servisní organizace, a nevznikaly situace, kdy některé části procesů a kontrol nepokryl ani jeden z auditorů, nebo v lepším případě jsou prováděny dvakrát, což sice neovlivňuje negativně auditorské riziko, ale může vyvolat otázky ohledně kompetentnosti auditorů ze strany společnosti;
- rozsah, povaha a načasování auditorských postupů auditora servisní organizace, tj. zdali je požadován pouze popis procesů a kontrol (zpráva „typu 1“ dle

ISA 402), doplněný o testování provozní účinnosti (zpráva „typu 2“), nebo častěji i provedení vybraných testů věcné správnosti auditorem servisní organizace;

- podmínky využití práce interního auditu dle národních požadavků auditora uživatelské účetní jednotky, je-li to vůbec v principu možné;
- další specifika auditu dle národních standardů (nutnost použít konkrétní vzor bankovního konfirmačního dopisu apod.);
- forma a načasování komunikace výsledků práce auditora servisního centra;
- přístup k dokumentaci auditora servisního centra (zdali se auditor zaváže zpřístupnit spis – častý požadavek národní legislativy uživatelských jednotek);
- určení nevděčné role auditorského týmu zodpovědného za koordinaci (většinou auditor servisní organizace, pokud je audit prováděn sítí auditorských firem).

Dopad na rizika

Implementace servisního centra, sjednocení procesů a kontrol by mělo v obecné rovině zlepšit kontrolní prostředí, včetně rizika zpronevěry, neboť se více odděluje vznik transakce a její zobrazení v účetních knihách. Na druhou stranu servisní centrum přináší nová rizika významné nesprávnosti, která jsou v některých případech těžko představitelná v situaci standardní společnosti s vlastním účetním týmem. Jedná se například o následující rizika.

Tvrzení ohledně úplnosti (completeness assertion)

Při plánování auditu většinou předpokládáme, že budeme provádět postupy, které odhalí nadhodnocení aktiv (např. konfirmační dopisy na existenci pohledávek) a podhodnocení pasiv (procedury testující úplnost rezerv). V situaci servisního centra musíme věnovat zvýšenou pozornost i tvrzení ohledně úplnosti aktiv – a to z důvodu oddělení původce transakce a jejího účtování – účetní v servisním centru v Indii nemá přehled o prodeji v ČR; analogicky se to týká i zvýšeného rizika tvrzení ohledně úplnosti závazků (a dohadných účtů).

Zaúčtování transakcí do správné hlavní knihy (země)

V situaci, kdy jeden člověk v servisním centru účtuje faktury desítek společností z různých zemí, není otázkou jen na který účet, ale i jaké společnosti či země se týkají. V případě standardního auditu je nesprávně zvolený účet většinou otázkou klasifikace, která ani nemusí mít dopad na finanční výkazy; zaúčtování do nesprávné hlavní knihy znamená chyby ve dvou společnostech s dopadem do finančních výkazů. Dle mých zkušeností jsou tyto chyby překva-

pivě časté, většinu z nich však odhalí interní kontroly společnosti.

Použití správné měny

V servisním centru obsluhujícím více zemí je zjevně vyšší riziko použití nesprávné měny (např. faktura v EUR zaúčtována jako USD). V situaci české společnosti, která vede účetnictví sama, je pravděpodobné, že by si účetní fakturu vystavenou v CZK zadávající ji omylem v USD povšimla nesmyslně vysoké částky v CZK. V situaci servisního centra, kdy indický účetní účtuje fakturu vystavenou v PLN do hlavní knihy české firmy omylem v USD, je šance na odhalení chyby mnohem nižší.

Účtování nerutinních transakcí a rozpoznání nerutinních transakcí

Servisní centra jsou primárně zřizována na zpracování rutinních transakcí. V případě nerutinních transakcí často selhávají, neboť nemají k dispozici relevantní informace (plně nerozumí dané transakci, a proto nedokážou rozhodnout o jejím správném zobrazení v účetnictví), nebo vůbec nerutinní transakci nerozpoznají. V obou případech často hraje roli jazyková bariéra.

Fluktuace zaměstnanců

Fluktuace zaměstnanců ve velkých servisních centrech dosahuje až 30 % a je vhodné k ní přihlídnout při hodnocení kontrolního prostředí i provozní účinnosti kontrol.

Statutární požadavky a dodržování předpisů

Samostatnou kapitolou je dodržování statutárních požadavků a dodržování právních předpisů zemí, které jsou procesovány servisním centrem. Většina servisních center je primárně zaměřena na účtování dle účetního rámce korporace (IFRS, US GAAP) a statutární účetnictví se ocitá na okraji zájmu manažerů,

statutární závěrka často slouží jen k výpočtu daňové povinnosti a formálnímu založení do sbírky listin (a jejich zahraničních ekvivalentů). Servisní centra tedy mají obvykle nastaveny provozně účinné kontroly, které však pokrývají jen transakce dle IFRS/US GAAP. Závěrečné „překlopení“ skupinových IFRS/US GAAP čísel do statutárního výkaznictví nebývá dostatečně kryté funkčními kontrolami (musely by být odlišné pro každou zemi) a proces přípravy statutární závěrky je nejčastějším zdrojem významných nesprávností. Sesouhlasení statutárního výsledku hospodaření a vlastního kapitálu s údaji dle skupinového rámce by mělo být základní procedurou jak na straně klienta tak auditora.

Zajímavým momentem je odpovědnost za vedení účetnictví a statutární finanční výkazy – ta je v stále na statutárním orgánu, který někdy v situaci servisního centra nemá partnera v podobě finančního ředitele nebo hlavní účetní, tj. konkrétní osoby v dané zemi, která by sestavení statutární účetní závěrky zastřešovala. Auditor by měl tento fakt zohlednit při přípravě prohlášení vedení.

Outsourcing sestavení statutárních výkazů

V případě, že společnosti přenechají sestavení účetní závěrky (kompilaci) třetí straně, je vhodné toto zohlednit v přístupu k auditu. Externí poskytovatel této služby bude mít pravděpodobně větší znalost lokálních předpisů, ale jejich aplikace na konkrétní společnost nemusí být správná, neboť lze očekávat, že bude mít omezený přísun informací o účetní jednotce v důsledku servisního centra.

Významnost (rozišovací schopnost) procesů servisního centra

S ohledem na již uvedené primární zaměření servisních center na skupinový rámec, nemusejí být nastavené limity u některých účetních politik v souladu s národními

účetními či daňovými předpisy nebo s významností (materialitou) u menších společností. Jako příklad z praxe mohu uvést:

- účtování o dohadných položkách až od hranice v ekvivalentu CZK 80 000, kdy ekvivalentní prováděcí významnost činila ekvivalent CZK 200 000; kontroly byly účinné z pohledu výkaznictví skupiny, avšak nezaručovaly, že dohadné položky nebudou významně nesprávné dle statutárních požadavků dané entity;
- hranice pro dlouhodobý majetek větší než ekvivalent CZK 100 000, což obdobně jako v předchozím případě vyžadovalo zvláštní posuzování majetku nad rámec standardního procesu v servisním centru.

Dopady servisního centra na auditorské postupy

Audit v prostředí servisního centra dopadá téměř na všechny auditorské postupy, níže shrnuji nejvýznamnější z nich.

Provádění průchozího testu a testů provozní účinnosti kontrol

Auditor uživatelské účetní jednotky je schopen dohlédnout na část procesů a kontrol prováděných v jím auditované společnosti, u části procesů zpracovávané v servisním centru se většinou spoléhá na práci auditora servisního centra. Protože procesy procházejí napříč společnostmi, je poměrně obtížné u průchozího testu vysledovat jednu konkrétní transakci od její iniciace až po její zaúčtování. Z praktických důvodů auditor servisního centra použije pro průchozí test procesů a kontrol test jiné transakce než auditor uživatelské jednotky.

Pokud to prostředí servisního centra umožňuje a procesy a související kontroly jsou dostatečně standardizovány, může auditor servisního centra pohlížet na celé servisní centrum jako na jedinou homogenní jednotku a za základní soubor (populaci) pro výběr vzorků považovat veškeré transakce (resp. výskyty kontrol) v servisním centru. U servisních center spravujících více společností tak nelze vyloučit, že auditor servisního centra při provádění průchozího testu nebo testů provozní účinnosti kontrol nevybere ani jednu transakci z konkrétní účetní jednotky (země). Zde vstupují do hry národní úpravy auditorských standardů, kdy v některých zemích je tento postup nepřipustný, neboť národní standardy přímo vyžadují testování na vzorku transakcí vybraných z konkrétní auditované společnosti a nepřipouštějí pohled na servisní centrum jako jeden homogenní celek.

Analytické postupy

Analytické postupy vyžadují formování očekávání, které je obtížně představitelné bez bližšího porozumění podnikání, vývoji hospodaření, situaci na trhu atd. Tyto informace většinou auditor servisního centra nemá

k dispozici, vyhodnocování analytických procedur je proto ve většině případů vhodnější přenechat auditorům uživatelských společností, kteří jsou blíže vedení společnosti.

Konfirmační dopisy

Centrální příprava a rozesílání konfirmačních dopisů bankám, odběratelům, dodavatelům a právníkům může být po dohodě s auditorem uživatelské jednotky také prováděna auditorem servisního centra (většinou je toto i očekávání velkých korporací od skupinového auditora), který má blíže k detailům účtů. Zdánlivě jednoduchá rutinní činnost je poněkud komplikována různými národními požadavky, kterým podléhá činnost auditora uživatelských účetních jednotek (za všechny jmenujme např. specifický formát konfirmačních dopisů zasílaných bankám vyžadovaný v Itálii), a nízkou návratností konfirmačních dopisů, pokud je jejich příjem a vyhodnocením pověřen auditor servisního centra. Obchodní partneři společnosti v ČR nejsou zvyklí odpovídat na anglicky psaný konfirmační dopis s odpovědní adresou v Indii. Vyhodnocení odpovědí dále vyžaduje jazykové znalosti, které nemusí tým auditora servisního centra mít.

Komunikace a sdílení výsledků práce

Pro obě zúčastněné strany – auditora servisního centra i auditora uživatelské společnosti je klíčové dohodnout předem komunikační protokol a formu sdílení výsledků práce. Auditor uživatelské společnosti je zodpovědný za audit a podepisuje zprávu auditora v dané zemi, nemůže se tedy odvolávat ve zprávě na auditora servisního centra (platí v případech, kdy národní standardy vycházejí analogicky z ISA). Musí tedy provést postupy dle jeho národních standardů, které mu umožní rozhodnout, zdali se na výsledky práce auditora servisního centra týkající se procesů a kontrolního prostředí může spolehnout – v případě ISA jsou popsány ve standardu č. 402:

Při určování dostatečnosti a vhodnosti důkazních informací, které poskytla zpráva typu 1 nebo typu 2, je auditor uživatelské účetní jednotky povinen se předsvědčit, že:

- (a) auditor servisní organizace je odborně způsobilý a na servisní organizaci nezávislý, a
- (b) standardy, v souladu s nimiž byla zpráva typu 1 nebo typu 2 vydána, jsou adekvátní.

V případě procesů a kontrol auditor servisní organizace standardně vydává zprávu dle ISAE 3402 (typ 1 nebo 2). Pokud auditor provádí i testy věcné správnosti, vydává zprávu, která odpovídá rozsahu jeho práce (v úvahu připadají zejména dohodnuté postupy dle ISRS 4400 a ISAE 3000), nebo může sdílet pracovní papíry s tím, že kontrolu provede auditor uživatelské účetní jednotky (zde je však vhodné prodiskutovat tuto volbu s právníkem, s ohledem na dodržování předpisů – např. ochrany osobních

údajů při testech mzdových nákladů – jsou-li sdíleny přes hranice států).

Následné události

Auditor uživatelské účetní jednotky musí komunikovat a oznámit auditorovi servisního centra, do kterého data a jaké postupy týkající se následných událostí má provést. Z jeho pohledu jsou následné události prováděny až po datu jeho zprávy auditorovi uživatelské jednotky avšak před datem vydání (statutární) zprávy auditora uživatelské jednotky.

Finalizace spisu a archivace dokumentace

Práce auditora servisního centra je de facto součástí dokumentace auditora uživatelské účetní jednotky a týká se jej i termín, do kterého musí být spis auditora finalizován, a doba, po kterou má být archivován – nemusí se vždy jednat o 60 dní stanovených ISA.

Závěr

Cílem tohoto příspěvku bylo ukázat aspekty auditu koncernů využívajících servisních center, se kterými se můžeme setkat při auditu jejich českých dceřiných společností. Osobně doufám, že těchto auditů bude přibývat a potvrdí se důvěra nadnárodních koncernů v Českou republiku a schopnosti českých manažerů a zaměstnanců úspěšně prosadit a provozovat servisní centra.

Václav Moll

Mgr. Václav Moll, ACCA je senior manažerem v oddělení auditu společnosti Ernst & Young a zaměřuje se převážně na výrobní sektor, sektor služeb, maloobchod a technologie. Do Ernst & Young nastoupil v roce 1998 a nyní pracuje jako vedoucí manažer pobočky v Brně.

Klíčovou roli při optimalizaci procesů v centru sdílených služeb hrají kontrolní mechanismy

Antonín Hamřík

V posledních dvaceti letech zaznamenala ekonomika obrovský rozvoj. Vznik nových, modernějších technologií a nástrojů řízení s sebou přinášel a stále přináší nemalý tlak na precizní výkonnost, efektivitu a s ní spojenou optimalizaci nákladů.

Firmy jsou nuceny přemýšlet nad novými alternativami řízení – alternativami, které povedou k minimalizaci nákladů a maximalizaci výnosů, potažmo růstu tržní hodnoty organizace. Jednou z těchto alternativ se stala centra sdílených služeb (SSC) – kontroverzní fenomén posledních let.

O výhodách center sdílených služeb již bylo napsáno mnohé. Vedle deklarované úspory nákladů a snížení administrativní náročnosti je to především striktní procesní přístup.

A je to právě proces, ta sekvence posloupných činností s jasně definovanými vstupy a výstupem, který představuje klíčový „business case“ SSC. Mezi nejčastěji outsourcované procesy patří*:

- řízení závazků a pohledávek (81 %),
- účtování majetku (77 %),
- komplexní účtování do hlavní knihy (62 %),
- dále pak IT, zákaznický servis či HR.

Má-li SSC plnit své poslání a naplnit tak očekávaní firem, které se rozhodly využít jeho služeb, pak je nezbytné, aby procesy, které do něj byly integrovány, korespondovaly nejen s posláním těchto individuálních podniků, ale také s celkovou strategií firmy a jejími riziky. Tyto procesy by měly být dále kontinuálně optimalizovány a podpořeny kontrolními mechanismy, které zajistí jejich efektivní průběh.

Proč je optimalizace důležitá

Prostředí je turbulentní a to, co včera bylo hnačí silou SSC, může být zítra brzdou jeho rozvoje. Pokud se nestálé změny včas nereflektují v procesech, dochází velmi často k poklesu efektivity procesů, a tím ke snížení celkové konkurenceschopnosti organizace. Z tohoto důvodu je velmi důležité, aby nebyla optimalizace chápána jen jako občasný, či snad jednorázový nástroj, který naše procesy „srovná s dobou“, ale především jako kontinuální proces, jehož cílem je neustálé zlepšování.

Pouze asi 30 % dotázaných SSC* uplatňuje přístupy strategie Six Sigma, metodiky 5S či jiných procesně orientovaných metodik.

Existuje několik základních metodik a přístupů k optimalizaci podnikových procesů. Liší se místem vzniku či zpracováním, nicméně jejich základní filosofie je v drtivé většině identická. Základní myšlenkou většiny těchto metodik je model PDCA (z anglického Plan, Do, Check, Act), jenž byl vyvinut již v 30. letech 20. století a který rozděluje postup optimalizace procesů do čtyř následujících kroků:

• Plánuj (P)

V této fázi je nezbytné prověřit a posoudit současnou výkonnost daného procesu a především definovat základní omezení a problémy, které způsobují jeho neefektivitu. Na základě těchto informací pak lze s procesem dále pracovat.

• Udělej (D)

Jakmile máme k dispozici návrh optimální varianty, dochází k její plánované a řízené implementaci, při ní se monitorují průběžné výstupy, které se dále vyhodnocují.

• Kontroluj (C)

V rámci této fáze dochází k vyhodnocení průběžných výstupů a ověření, že zvolená varianta je skutečně optimální a v souladu s definovanými cíli i celkovou strategií firmy. V případě, že tomu tak není, následuje vyhodnocení příčin, přehodnocení variant a případný návrat do první fáze.

* Zdroj: Studie PwC

• Jednej (A)

Poslední fáze patří na základě naší zkušenosti mezi ty nejobtížnější, neboť v rámci ní dochází k zapracování nových postupů a jejich osvojování. Je nutné, aby s postupem byli seznámeni všichni relevantní pracovníci, aby byl tento postup reflektován ve stávající podnikové dokumentaci a především striktně dodržován.

Ať už si ale vybereme jakoukoliv metodologii, úspěch optimalizace většinou závisí na tom, jak kvalitně pracujeme s lidmi zapojenými do procesů. To může management ovlivnit přímo, jednak formou komunikace, vhodným způsobem zapojení zaměstnanců do změny, školením, ale také důsledným monitoringem a kontrolou.

Význam kontrolních mechanismů

Z naší zkušenosti vyplývá, že význam kontrolních mechanismů při optimalizaci interních procesů je velmi často podceňován (pouze 69 % SSC provádí pravidelnou revizi kontrolního prostředí a reaguje tak kontinuálně na nestálé změny a s nimi spojené riziko*).

Ačkoli je institut kontroly mnohdy chápán spíše pejorativně, je nutné si uvědomit, že právě kontrola je základním prvkem rozvoje firmy. Nebudeme-li vyhodnocovat výstupy našich procesů a jejich soulad s plánovanými cíli a riziky, jen těžko budeme schopni nalézat příčiny neefektivit a pružně reagovat na probíhající změny.

V rámci své praxe se denně dostáváme do kontaktu s vedením firem, jejich kontrolním prostředím a pomáháme řešit jeho optimální nastavení. Centra sdílených služeb patří z pohledu optimalizace procesu a kontrol mezi ty úspěšnější, nicméně i zde nacházíme spoustu nedostatků.

Nedávno jsme byli požádáni o návrh procesní optimalizace cyklu pohledávek u jednoho významného SSC klienta. Počáteční analýzou jsme zjistili, že systémové nastavení umožňovalo prodávákům se špatnou platební morálkou, a to bez jakéhokoli omezení. Dále umožňovalo pracovníkům měnit dobu splatnosti a upravovat pohledávkové reporty, nad nimiž neprobíhala žádná detailnější kontrola. Ačkoli manažeři disponovali rozsáhlou dokumentací a nemalým počtem více či méně propracovaných procesních map, proces postrádal schvalovací work-flow, které později významným způsobem urychlilo komunikaci napříč jednotlivými úrovněmi a proces zefektivnilo. Logicky jsme proto klientovi navrhli nastavení limitů, nad které již nebude možné odběratelům poskytovat produkty, pravidelné kontroly pohledávkových reportů a přehodnocení motivačního systému obchodních zástupců. Výsledkem bylo celkové přehodnocení procesu a kontrolních mechanismů, které výrazně odleh-

čilo dosavadní administrativní zátěži a přispělo tak k vyšší efektivitě celého SSC.

Z výše uvedeného vyplývá, že velmi významným faktorem procesní analýzy a optimalizace je právě „pohled zvenčí“. Naše zkušenosti ukazují, že osoby, které jsou přímo zainteresované ve stávajícím procesu, se na něj jen těžko dokážou podívat objektivně a s dostatečným nadhledem. Konkrétní příklad také ukazuje, že bez důsledné kontroly procesy přestávají plnit svou funkci.

**Antonín Hamřík
Tomáš Dvořák**

Mgr. Antonín Hamřík, ACCA, CISA je ředitelem PwC, který vede skupinu Řízení rizik (RAS). Zabývá se poskytováním služeb v oblasti procesů a kontrolních mechanismů, jako jsou například audity středisek sdílených služeb, ISAE nebo Sarbanes Oxley § 404. Jeho činnost zahrnuje také kontroly a vylepšení informačních systémů, databází a aplikací z pohledu jejich vývoje, nastavení, provozu a bezpečnosti.

Ing. Tomáš Dvořák je asistentem v oddělení Řízení rizik společnosti PwC Audit, má více než tříletou zkušenost v oblasti řízení rizik, systémového a procesního auditu, interního auditu a auditu kontrolního prostředí jak v České republice, tak i v rámci Evropy a USA. Před nástupem do PwC strávil několik let ve firmách zaměřených na poradenskou činnost a interní audit. Má praktické zkušenosti s projektovým řízením, vzděláváním a procesním inženýrstvím. Je absolventem Vysokého učení technického v Brně.

Obědy dovážíme ze servisního střediska v Humpolci. Do půl čtvrté to tu máme.
Kresba: Ivan Svoboda

* Zdroj: Studie PwC

KDY NAPOSLEDY JSTE SI ULEHČILI PRÁCI?

DATEV AUDIT

- / Vedení kompletní auditorské dokumentace v elektronické podobě včetně analýzy dat
- / Auditorské postupy dle novelizované příručky KA ČR pro provádění auditu
- / Vyhodnocení a zpracování rizik dle požadavků ISAs snadno a přehledně
- / Zpracování i jiných typů procesů a evidencí – nově také k dispozici vzorová dokumentace pro daňové poradenství

Dotazy a odpovědi z oblasti metodiky auditu

Upozorňujeme, že stanovisko Komory auditorů ČR je založeno na současném znění právních předpisů a jejich převažujících interpretacích, které se mohou v budoucnosti změnit. Doporučujeme proto ověřit si závěry uvedené ve stanovisku, pokud bude existovat časová prodleva mezi poskytnutím stanoviska a jeho praktickým využitím. Dovolujeme si upozornit, že Komora auditorů nemůže vydávat závazná stanoviska a nemůže suplovat funkci regulátora účetnictví a auditu. Závazná stanoviska může vydávat pouze soud. Komora tedy žádným způsobem neodpovídá za jakoukoli škodu, která by vznikla v souvislosti s využíváním prezentovaného názoru. Při zpracování vychází pouze z informací, které jí byly poskytnuty.

Stanovisko bylo projednáno v relevantním odborném výboru.

Dotazy i odpovědi v plném znění naleznete na webových stránkách Komory www.kacr.cz v části Předpisy a metodika – Metodická podpora – Dotazy a odpovědi k metodice účetnictví a auditu 2013.

Určení povinnosti ověřit účetní závěrku auditorem

Společnost s r. o. v roce 2012 v únoru vstoupila do insolvence a v roce 2012 jí byla povolena reorganizace. K 31.12.2012 sestavila účetní závěrku, která byla auditorem ověřena. V dubnu 2013 byl splněn reorganizační plán a společnost sestaví mimořádnou účetní závěrku. Jak v průběhu roku 2012, tak i v letošním roce společnost splňuje kritéria pro povinný audit (výše majetku, počet zaměstnanců i obrát – po přepočtu na celý rok).

Má společnost povinnost mít ověřenu auditorem mimořádnou účetní závěrku v případě splnění reorganizačního plánu?

Stanovisko KA ČR

Povinnost sestavení mimořádné účetní závěrky vyplývá z ustanovení § 17 odst. 2 písm. h) a z ustanovení § 19 odst. 1 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o účetnictví“). V případě společnosti s ručením omezeným jsou kritéria pro povinnost ověření účetní závěrky auditorem upravena v ustanovení § 20 odst. 1 písm. b) zákona o účetnictví.

V případě účetní závěrky sestavované z titulu splnění reorganizačního plánu nelze pro povinnost ověření účetní závěrky auditorem aplikovat výjimku podle ustanovení § 20 odst. 2 písm. b) zákona o účetnictví, která se vztahuje pouze na účetní závěrku sestavenou ke dni předcházejícímu dni, ve kterém nastanou účinky schválení reorganizačního plánu.

Ani výjimku podle ustanovení § 20 odst. 2 písm. d) zákona o účetnictví nelze v případě ověření mimořádné účetní závěrky sestavované k datu splnění reorganizačního plánu použít, neboť zákon č. 182/2006 Sb., o řešení úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), ve znění pozdějších předpisů, takovou možnost v případě splnění reorganizačního plánu nedává.

Na základě již uvedeného se domníváme, že společnost s ručením omezeným, která sestavuje mimořádnou účetní závěrku k datu splnění reorganizačního plánu a splní kritéria pro ověření účetní závěrky auditorem podle ustanovení § 20 odst. 1 písm. b) zákona o účetnictví, bude podléhat povinnému ověření této mimořádné účetní závěrky auditorem.

oddělení metodiky KA ČR

Auditoři auditorů

(nevážně vážný příspěvek ke kontrole kvality auditorské činnosti)

„Mám takové divné zaměstnání. Pracuji ve velkém úřadě, který je rozdělen na 14 úseků o 22 odděleních. Každý úsek má svého svačináře. Rozumíte – říká se svačinář, ale chodí taky s poštou a vyřizuje i různé jiné věci. Svačináři jsou pořád v jednom kole, jak se říká, a je jich 14. Jako úseků. Většinou jim nezbývá čas na vlastní záležitosti, a proto se mezi sebou usnesli a najali si svého svačináře. A to jsem já. Jsem zkrátka svačinářem svačinářů.“

Jiří Suchý: Povídka Pozor na úl (in: *Sto povídek aneb nesplněný plán*, Československý spisovatel 1966, str. 78)

Tato úsměvná scénka se mně vybavila, když jsem byl požádán, abych se pokusil napsat čtivý příspěvek na téma kontrola kvality auditorské činnosti. Zákon o auditorech nás, kontrolory kvality, nazývá nezáživně: jsme osoby provádějící kontrolu kvality. Já jsem si ale svůj post pojmenoval obdobně jako onen pán z povídky J. Suchého: jsem auditorem auditorů. Příspěvek je určen jak těm čtenářům, kteří s auditory přímo či nepřímo přicházejí do styku, ale o kontrole kvality již většinou informace nemají, tak i auditorům samotným, kteří kontrolu kvality de facto, čili na vlastní kůži, zažívají.

Jak jsem k účetnictví a auditu přišel

O tom, že budu jednou auditorem, jsem nikdy neuvažoval. Znal jsem pouze auditora Bernise z Haškova Švejka. Byl to vojenský vyšetřovatel, který ztrácel a opět nalézal úřední akta a pro dobrého vojáka Švejka navrhoval trest smrti. Má starší sestra v té době chodila s jistým Jirkou S., který studoval střední ekonomickou školu a já byl mnohonásobným posluchačem (čili auditorem!) rozhovorů na téma *Jirka propadá z účetnictví*. A to byl důvod, proč jsem se, když jsem po několika letech nastoupil na stejnou střední školu, účetnictví velmi obával. Myslel jsem si, že je to jakási tajemná kombinace vyšší matematiky, fyziky a ekonomie a měl jsem nepřijemné tušení, že rozhovory na téma postupová zkouška z účetnictví budou v naší rodině obnoveny. A protože jsem se opravdu bál, tak jsem dával první dvě až tři úvodní hodiny maximální pozor na výklad paní profesorky Světlíkové. A hle! Porozuměl jsem základům a podvojně účetnictví mne okouzlo svojí skvostnou logikou, systémem a řádem. Dodnes je pokládám za jeden z největších lidských vynálezů.

V roce 1989 jsem pracoval jako metodik odboru informační soustavy (dnes by mně asi říkali asistent hlavního účetního) ve Výzkumném ústavu matematických strojů. A jakoby to bylo dnes, vidím svoji paní vedoucí, jak studuje vyhlášku FMF č. 17/1989 Sb.,

o ověřovateli (auditorech) a jejich činnosti a říká: „Tak to by nám asi nedali. A nebo jo?“

Od té doby jsem vystřídal několik zaměstnání a začal jsem poznávat první auditory a auditorské společnosti. Nejprve jsem se zaregistroval u Komory auditorů jako asistent a v roce 2002 jsem získal auditorské oprávnění. Od roku 2009 pracuji na komoře jako kontrolor v oddělení kontroly kvality auditorské činnosti.

Audit je v Česku stále poměrně mladou disciplínou. Vždyt první zprávy začali auditoři vydávat v roce 1990. Avšak služebně starší si možná vzpomenou na vzájemné kontroly účetnictví a účetní závěrky mezi podniky bývalých výrobně-hospodářských jednotek (VHJ). Já takových kontrol absolvoval několik a teprve s odstupem času jsem si uvědomil, že již tehdy šlo o jakýsi audit, byť jsme tomu tak neříkali.

Co bylo pro mne při auditech nejtěžší aneb veřejný zájem, nezávislost a odbornost

Účastnil jsem se mnoha desítek ba stovek auditů a dívám-li se nazpět, zjišťuji, že asi nejtěžší bylo vysvětlit klientovi, že auditora si neobjednal proto, aby listoval došlými fakturami a posuzoval, zda technické zhodnocení firemní kuchyňky lze daňově odepisovat či nikoli, ale že jeho základním úkolem je vydat písemnou zprávu s výrokem, který u předpokládaných uživatelů posílí jejich důvěru v předloženou účetní závěrku. A že oním předpokládaným uživatelem závěrky není pan ředitel a.s. nebo paní účetní (ti mají informací víc než dost), ale že jde zejména o vlastníky a osoby blíže neurčené, které si můžeme označit jako veřejnost. Z čehož vyplývá, že auditor svoji činnost vykonává především ve veřejném zájmu. Jinak řečeno: Je-li např. v rozvaze na ř. 48 – krátkodobé pohledávky vykázáno 42 395 tis. Kč, pak auditor svým výrokem bez výhrad říká poučenému čtenáři účetní závěrky (mimo jiné) přibližně toto: Já, auditor XY, jsem ověřil účetní závěrku společnosti AB a podle mého názoru lze s velkou pravděpodobností očekávat, že nejpozději do roka od data rozvahy se tato částka promění v peníze na běžném účtu. Když jsem takto zjednodušeně popisoval podstatu auditu řidiči, který mne vezl na inventuru brambor (ověřovali jsme závěrku zemědělské společnosti), zamyslel se a řekl: „Ale to musíte být hodně nezávislí, že?“ I pověděl za mne to druhé, co je pro audit důležité: auditorova nezávislost. A do třetice všeho dobrého: Auditor musí být odborníkem na slovo vzatým. Etický kodex KA ČR hovoří o odborné způsobilosti a řádné péči. Když jsem skládal

osm písemných a jednu ústní zkoušku, příliš se mně to nelíbilo. K čemu mně bude při auditech makroekonomie? Nebo hodnocení efektivnosti investic? Nyní však, s odstupem času, jsem tomu velmi rád, neboť mnohé z toho, čemu jsem se musel ke zkouškám naučit, využívám dodnes.

Kontrola kvality auditorské činnosti

Kontroluje se skoro vše. Rodiče kontrolují žákovské knížky svých dětí, potravinářská inspekce kontroluje, co nám nabízejí hypermarkety, finanční úřad kontroluje poplatníky a plátce daní, ve výrobních podnicích existují útvary výstupní kontroly. A paní zubařka každý půlrok překontroluje stav mého zaplombovaného chruvu. Není tedy důvod, proč by neměli být kontrolováni i auditori.

U větších společností bývá samozřejmé, že jiný auditor (vznešeněji se mu říká partner), který se daným auditem nezabýval, zkontroluje ještě před vydáním zprávy práci svého kolegy (tj. prostuduje si jeho spis auditora). Tvoří-li auditorské společnosti nadnárodní síť, je obvyklé, že dochází k pravidelným kontrolám kvality také mezi společnostmi v rámci sítě. Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že kontrola kvality kolegy z londýnského ústředí, kterou jsem coby praktikující auditor zažil, nebyla vůbec formální.

Mimochodem! Ty největší auditorské společnosti mají většinou předepsáno, že dokumentaci (tj. spisy auditora) je třeba vést v angličtině. Důvod je prostý: Přijede-li auditor z Paříže zkontrolovat spis svého kolegy ze sesterské společnosti v Pekingu, nelze očekávat, že monsieur Dubois bude umět čínsky a že porozumí tamnímu znakovému písmu. Stejně tak je pravděpodobné, že čínský auditor pan Li se snáze domluví anglicky než dejme tomu francouzsky.

Nu, a dalším stupněm kontroly kvality auditorské činnosti je kontrola externí. V České republice zákon o auditorech svěřil organizaci a řízení systému kontroly kvality přímo profesní organizaci, tj. Komoře auditorů ČR. Ta kontrolu kvality zajišťuje samostatnými kontrolory kvality – zaměstnanci oddělení kontroly kvality auditorské činnosti. Členové dozorčí komise (tj. volebného orgánu komory) se kontrol účastní rovněž, avšak plní především úlohu odborných konzultantů a poradců. Výsledky provedených kontrol poté vyhodnocují na pravidelných zasedáních dozorčí komise. A aby to nebylo jednoduché, tak nad organizací, řízením a provozováním systému kontroly kvality dohlíží Rada pro veřejný dohled nad auditem.

V jiných evropských zemích se v kontrolách kvality auditorské činnosti buď více angažuje stát, a to např. prostřednictvím orgánu dohledu a nebo existuje systém obdobný našemu. Např. ve Velké Británii byla kontrola kvality svěřena institutu certifikovaných účetních ICAEW a nad auditorskými službami a jejich kontrolou dohlíží Financial Reporting Council (FRC). Ten také kontroluje auditory ověřující závěrky subjektů veřejného zájmu.

Co je a co není smyslem kontroly kvality ze strany KA ČR a jak kontrola probíhá

Základním cílem jakékoli kontroly kvality auditorské činnosti je zajistit, aby odpovědní auditori vydávali k účetním závěrkám zprávy s adekvátními výroky auditora. A pokud jde o kontrolu externí, zákon o auditorech to říká v § 24 obdobně: *Účelem systému kontroly kvality je především kontrolovat, zda auditori postupují při provádění auditorské činnosti podle mezinárodních auditorských standardů, auditorských standardů vydávaných komorou a Etického kodexu.* Jinými slovy: smyslem kontroly kvality ze strany KA ČR je především ověřit, že auditor má své zprávy, resp. výroky podloženy srozumitelnou a přehledně uspořádanou dokumentací, že provedl postupy, které jsou pro daný audit vhodné a nezbytné a že učinil na základě získaných důkazů závěry, které mu umožní vydat odpovídající výrok. Dále kontroloři kvality ověřují, zda auditori respektují etický kodex KA ČR, mezinárodní standard pro řízení kvality ISQC 1 a některé další skutečnosti, jako je např. pojištění auditora, vzdělávání atd.

Z již uvedeného lze odvodit, že konkrétní spis auditora někdy může být zkontrolován několikrát. Jednou přímo ve společnosti jiným auditorem ještě před vydáním zprávy (tzv. hot review), po druhé při kontrole v rámci sítě a po třetí při externí kontrole kvality (tzv. cold review).

Smyslem externí kontroly kvality určitě není šikanovat auditory, ukládat jim napomenutí, pokuty či dokonce zákazy činnosti a snižovat tak počet

praktikujících auditorů. Mohu zodpovědně potvrdit, že žádný z nás – kontrolorů kvality nepíše návrhy na zahájení kárného řízení s auditorem rád (mimo jiné je to velmi pracné) a že je nejšťastnější, když může na zasedání dozorčí komise při uzavírání konkrétní kontroly s klidným a čistým svědomím oznámit, že u auditora neshledal, pokud jde o kvalitu jím poskytovaných auditorských služeb, žádné významné nedostatky.

A jak běžná kontrola kvality probíhá? Podobně jako audit. Proto také tvrdím, že jsme auditoři auditorů. Kontrolor kvality si nejprve připraví plán, ve kterém identifikuje případná rizika (např. to, že by měl být zkontrolován konkrétní audit). Při vlastní kontrole prověřuje vybrané spisy auditora. To je shromažďuje důkazy, zda lze či nelze potvrdit, že auditor při konkrétním auditu postupoval tak, jak mu to ukládá zákon, etický kodex a mezinárodní auditorské standardy. Výstupem je zpráva o výsledku kontroly kvality. Kontroloři jsou rovněž povinni podepsat prohlášení o své nezávislosti na auditorovi, kterého kontrolují, a pořizují písemný záznam o tom, že auditor byl s předběžnými výsledky kontroly seznámen.

Ach ten spis auditora, ach ti kontroloři!

V této části příspěvku nebudu podrobně popisovat, s jakými konkrétními nedostatky se lze při kontrolách kvality setkat. Uvedu jen několik spíše obecnějších poznámek.

Zpráva auditora obsahuje jasně formulovaný výrok auditora o tom, že přiložená účetní závěrka podává (podává s výhradou, nepodává, výjimečně se auditor vyjádřit odmítne) věrný a poctivý obraz a že byla sestavena v souladu s příslušným účetním rámcem (tj. v souladu s právními či jinými předpisy, které upravují vedení účetnictví a účetní výkaznictví v tom kterém státě).

Vypadá to jednoduše. Ale k tomu, aby se auditor mohl tak či onak vyjádřit, musí shromáždit řadu vhodných důkazů a provést mnoho různých postupů a testů. Vždyť i závěrka malého výrobního podniku obsahuje často několik stovek individuálních informací souhrnně předkládaných v rozvaze, výsledovce a příloze. A právě na jejich nezávisle ověřeném základě uživatelé činí svá ekonomická rozhodnutí. At již jde o schválení účetní závěrky, nákup akcií auditované společnosti investičním fondem, nebo o poskytnutí úvěru bankou, o rozhodnutí řadového občana, že nadaci předá dar či že si u cestovní kanceláře objedná zájezd.

A to, že se auditor vyjádřil tak, jak měl, a že provedl předepsané postupy, nemůže prokázat jinak než srozumitelným a přehledným spisem auditora. Ten musí být veden tak, aby kontrolor kvality, který se danou zakázkou vůbec nezabýval, porozuměl tomu, jak se auditor s ověřením závěrky vypořádal, jak si svoji

práci rozvrhl (naplánoval), jaká identifikoval možná rizika (např. možné podvody, účtování o výnosech či hrozící soudní spory), jaké konkrétní testy a s jakým výsledkem provedl a hlavně: jaké na základě provedených testů a postupů učinil závěry, pokud jde o zprávu, resp. výrok auditora. Ze spisu tedy musí být zřejmá především vlastní práce auditora a tak spis nemůže a nesmí být pouhým pořadačem (či elektro-nickým souborem) s podklady, které auditor získal od účetní jednotky (předvahy, opisy účtů, kopie smluv, faktur, inventurní soupisy apod.).

Od auditorů slyším: *A musím to všechno popisovat?* Nezbývá mně, než odpovědět: *Ano, musíte.* Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že teprve, když jsem si při auditu konkrétní skutečnost sepsal, přišel jsem na do té doby netušené souvislosti. Koneckonců, v 18. a 19. století bylo běžné, že slečny a mladí pánové z lepších rodin se učili, jak si vést deník. Byli cíleně vedeni k tomu, aby se nad tím, co přes den prožili a co viděli, v klidu zamysleli a aby si o tom učinili záznam včetně svého vlastního hodnocení. Jde o prastarou lidskou zkušenost, kterou potvrdí každý psycholog či psychiatr: s problémem se vypořádáme snáze, když si jej „hodíme“ na papír. Staří Římané to vyjádřili pragmatičtěji: *Litera scripta manet!* A má bývalá paní ředitelka to říkala sice stejně, ale úplně jinak: *Z tvého spisu bych měla poznat, co jsi testoval, kdy a kde jsi to testoval, jak jsi to testoval, proč jsi to testoval tak a ne jinak a hlavně: jaký jsi k těm pohledávkám (výnosům, zásobám...) učinil konkrétní závěr!*

Někteří auditoři se domnívají, že nám, kontrolorům kvality, jde především o formality. Že kontrolujeme, zda je či není vyplněný formulář 140 či 150a z *Příručky pro provádění auditu u podnikatelů*. I když kontrolám formalit se někdy vyhnout nelze (např. správné datování zprávy a prohlášení), rád bych zvláště auditory ujistil, že pro nás nejsou rozhodující. Často se totiž setkáváme s tím, že auditoři formuláře (které navíc nejsou závazné, jde pouze o jeden z mnoha možných postupů) vyplní automaticky, bez rozmyslu, bez přihlídnutí ke konkrétním podmínkám zakázky a konkrétnímu klientovi. A ještě nám řeknou: *Udělal jsem vám tabulky, jak jste chtěli.* Řečeno slovy bývalého pana prezidenta: Jde o hluboké nedorozumění. Spis zakládá a vede auditor především pro sebe samého, neboť je to právě on, kdo musí prokázat, a to např. při možném sporu s uživatelem jeho zprávy, že provedl předepsané postupy, získal nezbytné důkazy a že na jejich základě učinil takové závěry, které lze od odborníka očekávat. Je možné to vysvětlit i takto: Čteme-li rozsudek, tak výrok, že obžalovaný je/není vinen, zabírá dvě stránky. Avšak soudcovo odůvodnění výroku může být i na několika desítkách stran. A podobně je tomu s auditem: Zpráva auditora většinou nepřesáhne dvě stránky a vlastní výrok zabere jediný odstavec.

Spis auditora, často o několika pořadačích, je pak podrobným odůvodněním auditorova výroku.

To, co se mně na účetnictví i na auditu líbí, je, že obě tyto disciplíny upřednostňují anglosaskou zásadu přednost obsahu nad formou (substance over form). A stejnou zásadu se snažíme uplatňovat i při kontrolách kvality: Posuzujeme především obsah daného spisu, nikoli jeho formu (samozřejmě za předpokladu, že není veden v již zmíněné čínštině či hieroglyfech starých Egypťanů). Jinak mám pro kontrolované auditory velké pochopení: Spis auditora byl pro mé kolegy a pro mne noční můrou a když zavřu oči, vidím kancelář posetou štůsky dokumentů k založení. A v noci se mně občas zdálo o kolegyni, která říká: *Takže tu pětsetosmnáctku jim potvrdíme? A máme to dobře zdokumentované? Skutečně sis to ověřil?*

Rovněž bych rád čtenáře tohoto příspěvku ujistil, že kontroloři kvality mají, jak požaduje zákon, náležité odborné vzdělání a zkušenosti v oblasti povinného auditu a účetního výkaznictví a že se také pravidelně účastní nejrůznějších odborných školení. Jinými slovy, profesionální kontroloři kvality, nejsou-li přímo auditory s oprávněním vydaným KA ČR (byť nepraktikují), pracovali v různých auditorských společnostech, a to např. ve funkcích manažerů auditu či senior asistentů. Někteří pak mají zkušenosti také z auditu interního a z kontrol (auditů) ve veřejné správě, což je důležité zvláště při kontrolách kvality jiných ověřovacích zakázek (přezkoumání hospodaření, čerpání dotací, ověřování účinnosti vnitřních kontrol apod.).

I když jsem uvedl, že o konkrétních nedostatcích zjišťovaných při kontrolách zde podrobně psát nebude, o dvou obecnějších bych se zmínil rád, neboť jsou u některých auditorů relativně časté. Prvním je tento a může za něj (často) počítač:

Spis auditora je v pořádku. Lze z něj dovodit, že auditor provedl postupy předepsané auditorskými standardy. Jeho zpráva je formulována přesně dle doporučeného vzoru. Avšak prohlédneme-li si přílohou účetní závěrku, zjistíme, že její konečná podoba vykazuje různé, byť většinou neúmyslné, nedostatky. Na výkazech a příloze jsou odlišná data, závěrka je podepsána osobou, která k tomu není oprávněna, některé logické vazby mezi předloženými výkazy nesouhlasí a příloha, která je nedílnou součástí závěrky, nebývá úplná. Údaje v ní nenavazují na předkládané výkazy a některé informace nejsou pro uživatele srozumitelné, neboť paní účetní má potíže se stylistikou. Důvod je zřejmý: Auditor je natolik vyčerpan vlastním auditem a natolik důvěřuje výpočetní technice, že finální podobu závěrky již zkontroluje jen zběžně. Vždyť přece výkazy dnes sestaví počítačový program a ten chyby nedělá! Z vlastní zkušenosti mohu potvrdit, že renomované auditorské společnosti věnují kontrole finální podoby účetní závěrky značnou, někdy až

„hnedipišskou“, pozornost a že veškeré její náležitosti velmi pečlivě a mnohokrát kontrolují. Koneckonců, auditor nedává svůj výrok k obrátové předvaze nebo k inventurám účtů, ale právě ke konečné podobě účetní závěrky, která je podrobně předepsána prováděcími účetními vyhláškami ministerstva financí (či standardy IFRS).

Starší z nás si opět vzpomenou, jak pečlivě jsme kontrolovali, a to každý měsíc, vazby mezi jednotlivými výkazy (vyplněnými na psacím stroji!) a jak nám při sebemenším rozdílu telefonovali. Tu z generálního ředitelství, tu ze statistického úřadu. A nebo jiný příklad: Jistě se většina z nás setkala se situací, kdy mu synek či dcerka přinesli k podpisu domácí úkol. Výplod naší ratolesti byl umatlaný a s chybami. Nu, a naše reakce byla: *Tak tohle ti nepodepíšeš! Co by si o mě paní učitelka pomyslela? Koukej to přepsat!* A auditor by se měl chovat stejně. Dává-li na zprávu své kulaté razítko a svůj podpis, měl by dbát na to, aby konečná podoba závěrky byla bezvadná. Co by si o něm pomyslel uživatel závěrky, ve které má pan účetní potíže s pravopisem, aktiva se nerovnájí pasivům (ano, i s tím jsem se již setkal) a kde pan ředitel sepíše úvodní část výroční zprávy tak zašmodrchaně, že jí nemůže porozumět ani on sám?

Druhým poměrně častým obecným nedostatkem bývá toto: Při auditu účetní závěrky auditor postupuje v souladu se standardy. Z jeho spisu lze vysledovat, jak si při své práci počínal, a to od identifikace možných rizik při přijetí zakázky až po vydání auditorské zprávy. Avšak takto již nečiní u jiných ověřovacích zakázek. Mnozí auditoři, vedle standardních auditů účetních závěrek, realizují např. prověrku účetní závěrky podle standardu ISRE 2400, přezkoumání hospodaření (ověřovací zakázky pro obce) nebo ověřují, jak byla použita přijatá dotace či dar. Z logiky věci vyplývá, že i k těmto zakázkám je třeba vést spis tak, aby z něj bylo zřejmé, jak si auditor svoji práci naplánoval, jaká identifikoval možná rizika a zejména jaké konkrétní testy a jak provedl (tj. jaké si opatřil důkazy), aby mohl vydat svoji zprávu s vyjádřením (výrokem). I zde se, podle mého názoru, bude jednat především o neúmyslné neporozumění. Mně samému také chvíli trvalo, než jsem pochopil, že základní schéma každé ověřovací zakázky realizované auditorem je vždy stejné. A že lišit se bude jen konkrétní náplň postupů, které auditor musí provést či povaha důkazů, které si musí opatřit.

V některých zemích se můžeme setkat s tím, že pro speciální typy ověřovacích zakázek (ve veřejném sektoru, v bankovníctví) musí mít auditor speciální licenci. V Česku tomu zatím tak není, ale přesto jsou i u nás auditoři, kteří se na určité typy ověřovacích zakázek specializují.

Konec dobrý, vše dobré

Myslím si, že někdy se tak trochu (a možná i dost) zapomíná, často pod dojmem různých korupčních, privatizačních a kdovíjakých skandálů, že čeští, moravští a slezští auditoři odvedli za dobu existence auditorské profese a činnosti Komory auditorů České republiky obrovský kus práce. Zvláště v posledním desetiletí minulého století vznikaly, a to doslova, jak houby po letním dešti, tisícovky zcela nových podnikatelských i neziskových subjektů. A byli to právě auditoři, kteří v těchto účetních jednotkách pomáhali se zaváděním účetnictví a se vzděláváním účetních pracovníků, jimž často chyběly odpovídající odborné znalosti a praktické zkušenosti.

Sám si vzpomínám, jak jsem jedné paní účetní, která původně pracovala v rozpočtové sféře, podrobně vysvětloval, jak se účtuje o přijatých fakturách, co je to „košilka“ a jak důležité a nezbytné jsou inventury. Jinou nově nastoupivší slečnu účetní jsme zase upozornili, jakou účetní vyhláškou se má řídit, kde ji lze koupit a občas jsme si s ní malovali a faxovali šibenice. Dnes je to jedna z nejšikovnějších účetních, jakou znám.

Domnívám se, že obdobný vzdělávací úkol nyní vyvstává před těmi auditory, kteří poskytují služby veřejnému sektoru, tj. příspěvkovým organizacím a zvláště pak obcím a organizačním složkám státu. Tyto vybrané účetní jednotky přešly v roce 2010 z „rozpočtového“ na akruální účetnictví a vykazování. Jen problematiky znalý odborník plně chápe, o jak zásadní, ba revoluční změnu jde. Auditoři, kteří např. provádějí přezkumy hospodaření obcí, jistě potvrdí, že ve zdejších účtárnách nacházejí, pokud jde o standardní podvojně účetnictví, pole nikdy neoraná, zarostlá plevellem a plná kamení. Měli bychom si uvědomit, že právě zde, ve veřejném sektoru, existuje pro naši profesi značný zdroj potenciálních klientů. Soudím, že je jen otázkou času, kdy ti, kteří nyní budou nově schvalovat účetní závěrky vybraných účetních jednotek, budou také požadovat, aby je předem tak či onak ověřil auditor.

Aby se však naše profese mohla dále úspěšně rozvíjet, je třeba, aby veřejnost, která bude stále častěji uživatelem našich zpráv, dobře porozuměla tomu, kdo jsme a jaká je povaha a smysl naší práce. Lidé nám a našim výstupům musí důvěřovat a musí vědět, že pracujeme kvalitně. Že jsme odborně na výši, že zásady jako nezávislost, profesionální

jednání a vystupování a veřejný zájem nejsou pro nás jen něčím, čemu se musíme naučit k auditorské zkoušce. Právě při své návštěvě Institutu certifikovaných účetních ICAEW v Londýně nebo obdobného institutu NIVRA (od r. 2013 NBA) a AFM (nizozemský orgán dohledu) v Amsterdamu jsem pochopil, že tamní auditoři tyto zásady berou opravdu velmi vážně. Zřejmě je to dáno, mimo jiné, daleko delší tradicí auditorské profese v těchto zemích a také hlubším zájmem veřejnosti o auditorské zprávy. Určitě jde o příklad hodný následování.

A co popřát nám auditorům a naší komoře do dalších let? Protože mám rád historii, dovolím si uzavřít svůj příspěvek slovy, kterými senátoři ve starém Římě zahajovali svá jednání: „Quod bonum, felix, faustum, fortunatumque sit.“ Což v naší krásné mateřštině znamená: „Nechť je to dobré, šťastné, příznivé a ku zdaru.“

Daniel Stirský

oddělení kontroly kvality auditorské činnosti KA ČR

inzerce

www.anag.cz

vázaná
se stužkou
1 192 stran
959 Kč

brožovaná
360 stran
399 Kč

vázaná
cca 1 080 stran
cca 900 Kč

kroužk. vazba
424 stran
619 Kč

Náklady spojené se získáním investiční dotace

Otázka, co je a není investičním nákladem, je nadále aktuální pro každého účetního, auditora, daňového poradce, ale i každého podnikatele. Jednou z oblastí, která budí v této oblasti mnohé diskuze, je i oblast investičních dotací. Příkladem může být otázka, zda náklady spojené se získáním investiční dotace patří mezi

investiční náklady. Tato otázka byla již také projednávána na Generálním finančním ředitelství (dále jen „GFR“) v rámci Koordinačního výboru (pravidelné jednání mezi GFR, KDP ČR a dalšími zástupci odborné veřejnosti, např. KA ČR, k problematickým otázkám výkladu a aplikace daňové a související legislativy).

399/24.04.13 Náklady spojené se získáním investiční dotace

Předkládají: **Ing. Otakar Machala**, daňový poradce č. osv. 2252
Ing. Jiří Nesrovnal, daňový poradce č. osv. 1757

1. Úvod – popis problematiky

Cílem tohoto příspěvku je sjednocení názorů na problematiku účetního zachycení nákladů spojených se získáním investiční dotace (to je dotace poskytnuté na pořízení nového hmotného majetku, případně na technické zhodnocení majetku dle § 33 ZDP). Ve většině případů jde o externí náklady od specializovaných společností, které se zaměřují na tuto oblast a za svoje služby fakturují odměnu za získání dotace. V některých případech je nárok na odměnu i za situace, kdy dotace není získána. Otázkou je, jaký charakter mají tyto náklady z hlediska účetního i z hlediska daňového.

2. Právní úprava v účetních předpisech

Uvedené náklady nejsou výslovně zmíněny ani v příkladném výčtu nákladů, které jsou součástí ocenění investice (§ 47 odst. 1 VPPÚ), ani v příkladném výčtu nákladů, které součástí ocenění nové investice nejsou (§ 47 odst. 2 VPPÚ). Proto je dle našeho názoru nutná danou otázkou řešit na základě obecných účetních principů a zásad, a to v souladu s ekonomickou podstatou uvedených nákladů.

3. Rozbor problému

Domníváme se, že popisované náklady mají charakter nákladů, které se vztahují k vlastní dotaci (k jejímu získání) a nikoliv k pořizovanému majetku. Nejedná se tedy o vedlejší pořizovací náklad související s pořizováním majetku dle § 25 odst. 5 písm. a) ZoÚ. Nejedná se ale ani o náklad související se zajištěním financování investice. Poskytnutí dotace je vázáno na předem zajištěné financování. Na základě toho by z podstaty věci měl být takovýto náklad zaúčtován do výsledku hospodaření.

Na druhé straně je nutné zohlednit, že názory na tuto otázku nejsou jednotné. Objevují se názory, které vycházejí z toho, že by tento typ nákladů měl být v některých případech aktivován do vstupní ceny (viz odpověď

Ing. Jeřábka ve spolupráci s Ing. Kelblovou na dotaz č. 9 na str. 56 FDÚB IV/2011, odpověď Ing. Jeřábka na dotaz č. 1 na str. 76, FDÚB IV/2012).

Jelikož, jak již bylo uvedeno, v současné době ZoÚ ani VPPÚ tento typ nákladů výslovně neřeší, neměl by dle našeho názoru být pozastavován ani postup, kdy budou tyto náklady aktivovány do vstupní ceny majetku, který je pořizován z dotace. Takové alternativní řešení nepřímo podporuje i bod 7.1. písm. d) Českého účetního standardu pro některé vybrané účetní jednotky č. 710 Dlouhodobý nehmotný a dlouhodobý hmotný majetek, z kterého vyplývá, že vybrané účetní jednotky si mohou ve vnitřním předpise zvolit, zda budou uvedené náklady kapitalizovat (zahrnovat do vstupní ceny) nebo je ponechají v nákladech. Na základě toho se domníváme, že by toto alternativní řešení nemělo být minimálně do okamžiku, než bude tento typ nákladů výslovně upraven ve vyhlášce, pozastavováno.

Aby se do budoucna předešlo určité nejistotě v této otázce, tak zároveň doporučujeme, aby daný typ nákladů byl výslovně doplněn do § 47 odst. 2 VPPÚ jako náklady, které nezvyšují vstupní ceny majetku.

Z pohledu daní z příjmů by zvolené účetní řešení mělo být plně daňově relevantní. To znamená, že pokud se účetní jednotka rozhodne, že uvedené náklady budou zvyšovat vstupní cenu investice, bude takto zvýšená vstupní cena plně daňově relevantní v souladu s § 29 ZDP a § 33 ZDP.

Pokud budou uvedené náklady účtovány do účetních nákladů, budou tyto účetní náklady rovněž plně daňově relevantní. To platí i v případě, kdy bude účetní jednotka povinna na základě smluvního ujednání předmětné náklady hradit za situace, kdy dotace nebude získána. Jde o období nákladů typu zmařené investice, které jsou obecně považovány za plně daňově relevantní – viz *Rozhodnutí rozšířeného senátu NSS 2 Afs 180/2006-64 ze dne 21. 10. 2009 (Sbírka rozhodnutí NSS 2/2010, str. 130, č. 1984/2010 Sb. NSS), NSS 7 Afs 76/2011-80 ze dne 28. 6. 2012, 2 Afs 46/2012-43 ze dne 12. 12. 2012, případně odpověď Ing. Dvořáčkové na dotaz č. 2 na str. 69-70, FDÚB IV/2012.*

4. Návrh řešení

- 4.1. Na základě již uvedeného platí, že náklady na získání investiční dotace (dotace na pořízení hmotného majetku nebo na technické zhodnocení stávajícího majetku) budou:
- 4.1.1. Úctovány do účetních nákladů.
- 4.1.2. Nebude pozastavován ani postup, kdy se účetní jednotka rozhodla, že tyto náklady budou součástí ocenění pořizované investice (nový hmotný majetek nebo technické zhodnocení stávajícího majetku).

- 4.2. Zvolené účetní řešení bude plně daňově relevantní, tzn.:
- 4.2.1. V případě zvýšení vstupní ceny bude o tuto částku zvýšena také vstupní cena daňová.
- 4.2.2. V případě účtování do účetních nákladů bude tento účetní náklad plně daňově relevantní, a to i v případě, kdy dotace nebude získána, přesto však účetní jednotce na základě smluvního ujednání vznikne povinnost tyto náklady uhradit.
- 4.3. Aby se do budoucna předešlo určité nejistotě v této otázce, doporučujeme, aby daný typ nákladů byl výslovně doplněn do § 47 odst. 2 VPPÚ jako náklady, které nezvyšují vstupní ceny majetku.

5. Návrh na opatření

Po projednání na Koordinačním výboru doporučujeme přijaté závěry publikovat.

Stanovisko GFŘ (zápis z jednání Koordinačního výboru ze dne 24. 4. 2013):

Souhlas se závěry 4.1. a 4.2.

K závěru 4.3. uvádíme, že navrhovanou změnu VPPÚ je nutné iniciovat u příslušného odboru MF.

 účetní-portal.cz
když chceš vědět víc

Portál provozuje:

OSWALD®
ÚČETNICTVÍ / MZDY / DANĚ / AUDIT

SVATOJÁNSKÁ
SLEVA

MIMOŘÁDNÁ SLEVA PRO AUDITORY
30% při zaplacení do 24. 6. 2013

Při registraci zadejte kód **REKO2013**

Rezervujte si pro naši podzimní konferenci dny 22. - 23. 10. 2013

Téma – Rekodifikace práva v návaznosti na daně a účetnictví
Upřesnění brzy na www.ucetni-portal.cz

www.ucetni-portal.cz

Běžná cena za roční vstup 3 600 Kč bez DPH,
po slevě 2 520 Kč bez DPH
Získáte vstup také na www.mzdovy-portal.cz

36. Kongres Evropské účetní asociace se konal v Paříži

Evropská účetní asociace je pravděpodobně největší akademickou organizací v oblasti účetnictví na světě a ke konci roku 2012 měla celkem 2357 členů nejen z Evropy, ale i z USA, Asie a Austrálie. Její každoroční výroční kongres je nejvýznamnější akademickou událostí v oblasti účetnictví v Evropě a koná se již od roku 1978, kdy se konal poprvé a shodou okolností v Paříži. Přestože se jedná o Evropskou asociaci a všechny její kongresy se konají v Evropě, účastní se jich mnoho mimoevropských akademiků a pracovníků z účetní praxe. Poctou pro Českou republiku bylo v roce 2004 organizovat 27. ročník v Praze, čímž byla pověřena Fakulta financí a účetnictví VŠE v Praze. Letošní 36. ročník se opět vrátil do Paříže a jeho organizací byla pověřena Dauphine Université, která patří k významným vědecko-výzkumným univerzitám ve Francii. Celkem se kongresu zúčastnilo 1367 účastníků z 87 zemí. Českou republiku zastupovalo celkem 11 účastníků, učitelů a doktorandů z katedry finančního účetnictví a auditingu Fakulty financí a účetnictví VŠE v Praze a Fakulty sociálních věd Univerzity Karlovy v Praze.

Kongres byl zahájen úvodním zasedáním, jehož součástí bylo odborné vystoupení ředitele CNRS pro výzkum Philippe d'Iribarneho věnovaného vlivu národních kultur na odborný úsudek a hodnocení. Následný odborný program konference tvoří jednak několik hlavních sympózií, na nichž vystupují formou krátkých vystoupení a následné panelové diskuse významní odborníci nebo zástupci mezinárodních profesních organizací, a jednak série paralelně probíhajících prezentací příspěvků jednotlivých účastníků

Témata hlavních sympózií:

- IASB Symposium: Framework-Based Teaching Material on Liabilities
- Social and Environmental Reporting from Quantitative, Qualitative and Professional Perspectives
- Societal Trends Shaping the Evolution of the Accounting Profession
- Editor's Panel: How Can We Improve the Quality of Interactions Between Authors, Editors, and Reviewers?
- Non-Quality Cost
- EAR Symposium: Regulation and Disclosure of Executive Compensation
- Research Publication at Crossroads
- ICEAW Symposium: Financial Reporting Disclosures: Are They Out of Control?

kongresu, kteří prezentují před přítomným publikem výsledky své výzkumné práce. Zasláné příspěvky vybírá k prezentaci na kongresu vědecký výbor složený z odborníků předních evropských univerzit.

Tématické okruhy prezentovaných příspěvků:

- AU – Auditing
- ED – Accounting Education
- FA – Financial Analysis
- FR – Financial Reporting
- GV – Accounting and Governance
- IS – Accounting and Information Systems
- MA – Management Accounting
- PS – Public Sector Accounting
- SE – Social and Environmental Accounting
- TX – Taxation

Hlavní budova Dauphine Université Paris

Zahájení kongresu

Vystoupení Mary Barth (Stanford University)

Část české delegace v průběhu symposia

Jana Skálová a Marcela Žárová s děkanem Fakulty hospodářských věd Univerzity v Münsteru

V letošním roce bylo prezentováno celkem 931 příspěvků z 1236 podaných (tj. 75,32 %) v deseti tématických okruzích, které přednesli účastníci celkem z 54 zemí.

Odborný program kongresu byl doprovázen také společenskými akcemi, které byly příležitostí k navázání neformálních kontaktů mezi účastníky kongresu. Kongres oficiálně zahájila úvodní recepce v prostorách Dauphine Université a uzavřela slavnostní večeře v přílehlém Pavillon Dauphine.

Po celou dobu kongresu probíhala v konferenčních prostorách univerzity, kde se kongres konal, výstava odborné literatury z oblasti účetnictví, daní, auditingu a managementu, na které vystavovala a prodávala své knihy nejvýznamnější světová vydavatelství odborné literatury (Thomson Reuters, Wiley, Prentice Hall, McGraw-Hill/Irwin apod.). Rovněž zde byly stánky profesních organizací a firem (IASB, ACCA, ICEAW ap.), které prezentovaly svoji činnost a nabízely rovněž své odborné publikace či jiné produkty.

Výročnímu kongresu předcházelo jako i v minulých letech 29. doktorské koloquium věnované účetnictví, které se konalo ve dnech 2.-5. května 2013. V rámci něj prezentovalo své práce vybraných 36 doktorandů, kteří se ucházejí o získání titulu Ph.D. v oboru účetnictví. Jejich práce kriticky recenzovalo a cenými radami pro další postup pomáhalo 12 vysokoškolských pedagogů z univerzit v Evropě a USA. Koloquium je tradičně uzavřeno vyhlášením nejlepších prezentovaných prací a jejich oceněním.

Kongres jako každoročně uzavřela valná hromada Evropské účetní asociace, která schválila účetní závěrku asociace, zprávu o konání minulého a aktuálního kongresu a rovněž potvrdila místa a organizátory příštích kongresů. Pro další funkční období byla zvolena prezidentkou EAA Ann Jorissen (University of Antwerp), která převzala funkci od současné prezidentky Begoni Giner (University of Valencia).

Ladislav Mejzlík

Příští kongresy EAA se konají:

- 37th EAA Annual Congress – Tallinn, Estonia (21-23 May 2014)
- 38th EAA Annual Congress – Glasgow, U.K. (27-29 April 2015)

Deloitte.**Ivan Foltman je novým partnerem v oddělení auditu a řízení podnikových rizik**

Ivan Foltman

Ivan Foltman (46) se 15. května stal novým partnerem v oddělení auditu a řízení podnikových rizik společnosti Deloitte, kde bude mít především na starost rozvoj nových obchodních příležitostí a vedení projektů v oblasti řízení podnikových rizik. Má dlouholeté

zkušenosti s auditními a poradenskými službami v oblasti řízení projektů, finančního řízení, řízení změn či restrukturalizace podniků včetně fúzí a akvizic. Před příchodem do Deloitte pracoval více než 10 let jako nezávislý konzultant, předtím ve společnostech Vodafone Pacific, Český Telecom, Coca-Cola či Arthur Andersen. Je členem Institutu autorizovaných účetních znalců v Austrálii (ICAA).

Ivan Foltman vystudoval účetnictví a obchod na univerzitě v Novém Jižním Walesu v australském Sydney. Kromě češtiny hovoří plynule anglicky. Je ženatý a má čtyři děti. Ve volném čase se kromě rodiny rád věnuje volejbalu, cyklistice a rybaření.

-jk-

Co najdete v e-příloze č. 5/2013

Prístup k e-příloze Auditor

E-příloha Auditor vychází souběžně s tištěným časopisem Auditor v elektronické podobě. Pro auditory je ke stažení v uzavřené části webových stránek Komory auditorů www.kacr.cz, kam se lze dostat pod přihlašovací jménem a heslem.

Pokud někdo své heslo nezná, nebo ho zapomněl, může si ho vyžádat u Kateřiny Sikorové, e-mail: sikorova@kacr.cz.

Auditoři také mohou požádat o zaslání e-přílohy e-mailem na: kolouchova@kacr.cz. Předplatitelům je e-příloha zaslána e-mailem.

Zaznamenali jsme

Průlomový verdikt: investiční zprostředkovatel musí odškodnit klienta

Pražský vrchní soud vůbec poprvé v Česku pravomocně nařídil, aby investiční zprostředkovatel nahradil škodu za poškození klienta při obchodování s akciemi.

Informovalo o tom Sdružení pro ochranu investorů na kapitálovém trhu. Firma, která je nyní v likvidaci, musí zaplatit 49 700 korun. Více se o tom dozvíte v přetištěném článku z www.novinky.cz.

Pravidla fakturace DPH – informace Generálního finančního ředitelství

1. ledna 2013 vstoupila v platnost novela zákona o DPH upravující vystavování a archivaci daňových dokladů. Změny se týkají zejména daňových dokladů v elektronické podobě, uplatní se nicméně zčásti i u listinných daňových dokladů. Generální finanční ředitelství vydalo v této souvislosti dlouho očekávanou informaci, která některé obecné podmínky a vlastnosti daňových dokladů stanovené zákonem o DPH blíže specifikuje. Zároveň byly publikovány odpovědi na některé časté dotazy. Touto problematikou se zabývá článek

uveřejněný ve Finančních aktualitách KPMG v ČR, jehož přetisk najdete v e-příloze.

Změna návrhu zákona o dani z nabytí nemovitých věcí

V souvislosti s rekodifikací soukromého práva od roku 2014 je třeba se připravit i na určité změny v daňových zákonech. S novou úpravou nemovitostí vláda připravila zcela nový zákon o dani z nabytí nemovitých věcí s tím, že daň dědická a darovací bude začleněna do zákona o daních z příjmů. Na základě připomínek v rámci vnějšího připomínkového řízení upravilo ministerstvo financí konečný návrh nové daně, který by měl být v nejbližší době předložen ke schválení vládě. Přetisk článku z Finančních aktualit KPMG v ČR uvádí hlavní body pozměněného návrhu zákona o dani z nabytí nemovitých věcí.

-VeL-